

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgönycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉSE

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... .. 960 Lej

Fél évre ... .. 480 Lej

Negyed évre ... .. 240 Lej

Havonta ... .. 80 Lej

Küldetések díjazás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Batareotiben 50 banival több

Magyar beszéd

hangzott el ma a Kamarában: Wilher József kamarai képviselő, a Magyar Párt megbízásából deklarációnak is beillő, értékes beszédet mondott. A beszéd szövege ugyan az állam nyelvén volt megfogalmazva, de tartalma, mondanivalója őszintén, férfiasan és becsületesen magyar. Szükség volt erre a megnyilatkozásra, hogy az ország közvéleménye tisztán lássa a romániai magyar kisebbség szomorú helyzetét és békés, konstruktív szándékait. A kormánnyal kötött választási kártell sok politikai ellenfelet szerzett a Magyar Pártnak, amely pedig nem tett egyebet, mint egy kétoldalú szerződés reávonatkozó pontjait a saját nemzete és az ország egyetemes érdekeinek figyelembevételével, becsületesen teljesítette.

A vádak alól tisztán kerültünk ki és most képviselőink a parlament mindkét házában felemelt fővel állhatnak az ország színe elé, hogy törvényben biztosított és a kormány által elismert jogainknak a paktum értelmében való megvalósítását kéri. Az a viharos atmoszféra, amelyet az ellenzék választási kudarc fölötti elkeseredése teremtett, a többségi nemzet pártharcainak „prügelknabéjává” tette a magyarságot és maradtunk keresztül támadta a kormányt. Ez a viharos, forró atmoszféra már lehiggadt és az ellenzék is tisztában van már a magyar kisebbség becsületese szándékaival. A trónbeszéd szelleme, amely a kisebbségi problema okos megoldását teszi a parlamenti ülészek feladatává, urrá lett a lelkek fölött és Wilher József beszédét most már nem kísérték az eddig megszokott szenvedélyes közbeszólások. A parlament tagjai jóindulattal és érdeklődve hallgatták a kisebbségi deklarációt, sőt a világos okfejtéssel megszerkesztett beszéd egyes részeit helyeselték is.

A magyar kisebbség vezérférfiai rendületlen nyugalommal várják, hogy a barátságosabbra hangolt helyzetben a kormány teljesítse végre a kisebbségek jogos kívánságait. Együtt akarunk dolgozni a parlamenttel ennek az országnak a jólétéért, a magunk boldogulásáért. Kinek lehet bátorsága és felelősségérzete, hogy bennünket ebben a szándékunkban megakadályozzon.

Még egyszer megoperálják a királyt

Az uralkodó rövidesen Párisba utazik. — Cudalbu kerül a Banca Nationala élére

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A belpolitika képe már napok óta változatlan. Azok a kisebb események, amelyek egyes pártokat a küliszszák mögött bizonyos készülődésekre serkentenek, nincsenek kihatással az általános politikai helyzetre, amely teljesen megnyugtató. A Curvantul különben úgy értesül, hogy ez a helyzet előreláthatólag a karácsonyi ünnepek utáni időközön változatlan marad, mert a politikusok máris lassan elszállingóznak a fővárosból.

A Curvantul ma kormánykörökből úgy értesül, hogy bár Ferdinand király egészségi állapota a lehető legkielégítőbb, az orvosok a teljes felgyógyulás érdekében mégis csak szükségesnek látják, hogy az uralkodó még egy műtétnek vessen alá magát. Az operációt minden valószínűség szerint azonban Párisban fogják végrehajtani, ahová Őfelsége rövidesen elutazik. A műtétet ismét Hannovera professzor eszközölné, aki a saját szanatóriumában sokkalta pontosabban figyelhetné meg a legapróbb tüneteket is.

Politikai körökben igen élénk figyelemmel kísérik azokat a tárgyalásokat, melyek Petrovici miniszter és a magyar párti delegáció között az iskolakérdésekre vonatkozóan a hét elején kezdődtek meg. A Curvantul értesülése szerint ezeken a tárgyalásokon ismét megvitatják a bucaresti magyar iskolák épületeinek ügyét is, melyeket tudvalevőleg a Magyarországgal szemben megítélt jövételi összeg fejében szintén lefoglalták azon a címen, hogy ezeket az épületeket annak idején a magyar állam pénzén létesítették. Kiszivárgott hírek szerint az erdélyi iskolák ügyében a miniszter lényeges engedékenységet tanúsít s ebben a kérdésben Lapadatu pénzügyminiszter legutóbb hangzottatott enyhítést remélő kijelentéseit kíséri valóra váltani.

Nemcsak a politikai pártokat, de az egész román közvéleményt is élénken foglalkoztatja a Dimineatanak megbízható forrásból szerzett ama híradása, mely szerint Cudalbu igazságügyminisztert Averescu kormányelnök rövidesen a Banca Nationala élére nevezi ki kormányzóznak, míg helyébe az igazságügyminiszteri tárcát Anibal Teodorescu veszi át.

A külügyminiszterium költségvetési albizottsága tegnap Vladescu képviselő emlyése mellett ülésezett a kamarában. Az ülésen Mitilineu külügyminiszter is részt

vett és javaslatára a bizottság elhatározta, hogy Tokióban, Madridban és Helsingforsban is állíttresedett állását is betöltik.

Harc indult meg Briand ellen

A francia kormány egyes tagjai engedékenysége miatt támadják a francia külügyminisztert

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) A francia kormányban Briand genfi szereplése miatt nagy ellentétek támadtak. A miniszterek egyrésze akció mellett Briand ellen, akit a jobboldali miniszterek azzal vádolnak, hogy túlzottan engedékeny volt a keleti erődítések ügyében Németországgal szemben. Poincaré egyelőre semleges maradt. A kormány elégedetlen tagjai Chamberlain is támadják, mert nekik is az volt az álláspontja, hogy a keleti erődítések nem támadójellegűek, hanem a bolsevizmus elleni védelmet szolgálják.

Briandnak különben súlyos harcot kellett vívnia ma minisztertanácsaival a katonai ellenőrző bizottság visszahívása ügyében is. Több kormánytag nem akart hozzájárulni határozott dátum kitűzéséhez és azzal érvelt, hogy a nagykövetségi értekezlet nem volt

mindenben megelégedve Németország eddigi leszerelésével.

Genfől érkezett jelentések szerint Stresemann és Zalesk lengyel külügyminiszter megállapodása értelmében újév után német és lengyel szakemberekből álló bizottság fog össze, amely a határerődítések ügyében felmerült ellentéteket elsimításával foglalkozik.

Londonból táviratozzák, hogy az angol-holland társaság vasárnapján Chamberlain beszédet tartott a genfi nemzetközi értekezletről. Minden reményem teljesült ott — mondotta. Arról van szó, hogy egy lépést tegyünk a helyes úton. Ha tulsokat kívánnak tőlünk, az épen olyan veszélyes, mintha tulkeveset várnának. Erősen bízom a Népszövetség fejlődésében, amely meg is fog történni, ha bölcsen viselkedik és nem vállalkozik erejét túlhaladó feladatra.

Ujarad autobuszt követel.

A Marosontul községek kapcsolódása Aradhoz

(Az Aradi Közlöny aradul-nou-i tudósítójától.) A minap hoztak a lapok hírt arról a gyűlésről, melyet Ujarad, Murasel és Kiszsentmiklós községek tartottak az Aradvároshoz való csatolás, helyesebben nemcsatolás tárgyában. Előzőleg meg Ujarad néhány más járásbeli községgel egyetemben a Temesmegyéhez való visszacsatolást mondta ki. Valóban, nincs józan gondolkodású ember, aki ezt a visszafelkötési mozgalmat meg tudná érteni és ne látna az egészben egyebet, mint érdek, illetve klikkmanőverezést. Aradul-nou közhajításnyira fekszik Aradtól és minden vonatkozásban a városhoz tartozónak tudja magát, hiszen naponta több, mint ezer ember jár át, ki hivatalba, gyárba, üzembe, avagy bevásárlókat végezni. Divat- és nemdivathölgyei a városban szerzik be toalettjükét, színházba, moziba estéknként tömegestől látni ujaradiakat átsétálni és viszont vasár- és ünnepnapokon aradiakat Ujaradra jönni. A tanulmányosság szintén nagy számban keresi fel

az aradi tanintézeteket, ujabban Aradváros német ajku tanuló nagyobb számban látogatják az aradul-nou német tannyelvű középiskolát. S így amidőn számtalan relációban szövődött egybe a város és a falusi község társadalmi, ipari és kereskedelmi érdekltsége, akkor van-e valamelyes értelme annak, hogy Ujarad község képviselőtestülete nagy szótöbbséggel a Temesmegyéhez való visszacsatolást mondja ki és kérje annak a jövő évtől való érvénybe lépését. A természetes fejlődés egyrészt, az egymásra való utaltság másrészt parancsolólag követelik, hogy végre-valahára a kormány végre kezébe az Aradváros körébe tartozó községek egyesítésének dolgát. Szűkkörü helyi, partikuláris érdekek kikapcsolásával a közérdek piedesztáljáról kell elvégre a kérdés megoldását szorgalmazni és ez végeredményben ezeknek a községeknek Aradvároshoz való teljes átsatolását fogja előkészíteni és megvalósítani. Az első lépés, melynek Aradváros kez-

Neményezéséből kellene törté-
nie, az autbusz közlekedés vég-
re-valahára való megalkotása
volna. Valóságos tengeri kígyó-
vá nőtte ki magát ez a kérdés.
Páros és páratlan napokon más
és más, új és újabb törvek merül-
nek fel, hogy aztán harmadnapon
már csak mint jámbor óhajok lé-
tezzenek. Hol magánvállalkozá-
hol városi üzem útján próbálnák
megoldani. Az ujaradi népet a
módozat mikéntje természetesen
kevésbé érdekli, mint a megva-
lósulás után való vágyakozás-
nak reálissá való története. Hisz
nyilvánvaló tény, hogy bárkinek
kitűnő fizet az Arad-Ujarad kö-
zötti autbuszjárat nyélbeütése
és ha a sok huza-vona után

Aradváros közlekedési bizottsá-
ga komoly akarral és kevés tö-
akarattal venné kezébe az ügyet,
akár még e hó végéig megte-
remthetné a száz, meg százak
által hön óhajtott Arad-ujaradi
autbuszjáratot, függetlenül a
kisvasut átszervezésétől és füg-
getlenül a jobbról-balról álló ér-
dek klikkek huzogatásától. Es
akkor nem fog akadni ember a
három megye községben (Murasel,
Ujarad és Sannicolanulmic), aki
a Temes megyéhez való vissza-
szojtást merné indítványozni.
Az autbusz közlekedés élet-
beléptetése hatalmas lépéssel
vinné közelebb Ujaradot Arad-
városához.

Még a legitimistaérzeknűek tar-
tózkodnak a szavazástól. Az ed-
digi összeolvasás szerint Bethlen
István gróf listája 1853 szavaza-
tot, Hegymegi-Kiss Pálé 787,
Györki Imre dr. 588 szavazatot
kapott. Hozzávetőleges számítás
szerint mindhárom lista 6-7000
szavazatot kapott, tehát Debre-
cenben mindhárom listának egy-
egy mandátum jut. Este érkezett
jelentés szerint a kormánypart fő-
lényesen vezet, a szavazatok ál-
lása délután 3 órakor: egységes-
part 3870, demokraták 1420, szo-
ciálisták 1500. A végső ered-
ményt az éjszaka folyamán kihir-
detik.

lemond mandátumáról és így he-
lyette Lázár Dezső jön be, aki
azonban meglehetősen népszerű-
len a városban.

Miskolcon csak délelben élen-
kültek meg a szavazóhelyiségek,
a városban a hangulat nyugodt.
A szavazást este nyolc órakor be-
zárták.

Budapesti tudósítónk jelentése
szerint a negyvenhat titkos sza-
vazású mandátum közül eddig
tizenhétnek a sorsá dönt el, ebből
6 egységspárti, 2 keresztény,
gazdasági, 5 szociáldemokrata, 3
balpárti, 1 pártonkívüli.

Levélpapírok-írókészletek

Sándor Ferenonél Megyeháza szobában.

Tolvaj kereskedősegéd

Előgták egy aradi betörés
tettesét.

(Arad, dec. 15.) Solin Schlei-
fer aradi kereskedő néhány nap-
pal ezelőtt feljelentést tett az
aradi rendőrségen, hogy ismer-
etlen tettesek a múlt héten éj-
szaka álkulccsal behatoltak a
Corvin (Hunyadi) ucca 4. számú
házban levő üzletébe, ahonnan
több mint 90.000 lej értékű áru-
kat loptak el. A rendőri nyomozás
a tegnapi napon már elfogta
a betörés tettesét, akit Steinh-
hertz Jakab állásnéküli keres-
kedelmi alkalmazott személyé-
ben ma az ügyészségre szállították
át. Steinhertz Jakab, aki a
múlt hó végéig alkalmazásban
volt Schiefer üzletében, a vizs-
gálozóságon beismerte a betö-
rés lopást s elmondta, hogy az
árukat több aradi kereskedőnek
adta el. Steinhertz Jakabot elő-
zetes letartóztatásba helyezték
s az orgazdák felkutatására ér-
lyes vizsgálatot indítottak.

Vegetértek a választások Magyarországon

Budapest eredményeit szombaton hirdetik ki. — Az
eddig titkos választások statisztikája.

(Az Aradi Közlöny budapesti
tudósítójának távirati jelentése.)
A magyar fővárosban rendben
folyt le a szavazás. Általános nyu-
galm uralkodik, az emberek
nagy tömege tudul a szavazó ur-
nákhöz, hogy szavazataikat lead-
ják. Az első napon a szavazók
negyven százaléka szavazott le,
a második — mai — napon is
rendben, nyugalomban folyt a sza-
vazás. A délelőtti órákban meg-
lehetősen mérsékelt volt az ér-
deklődés, délután azonban előre-
vetette árnyékát a záróra a na-
gyobb csoportok jelentek meg a
szavazóhelyiségekben. A szava-
zást ma este pontban nyolc óra-
kor lezárták, az urnák össze-
számlálását meg az éjszaka fo-
lyamán megkezdtek. Az ered-
ményt előreláthatólag csak szom-
baton este hirdetik ki. A szesz-
tilalom csütörtökön reggel hat
óraig tart.

Szegeden az ellenzék győzött.

Már az összeszámlálás vége felé
tudta mindenki, hogy Rassay Ká-
rolytól és Peidl Gyulától nem le-
het elvitatni az egy-egy mandá-
tumot. Az eredmény kihirdetése-
kor Szegeden kitörő örömmel fo-
gadták azt a hírt, hogy az ellen-
zéknek a kormányparttól egy
mandátumot sikerült elhódítania.
Ma délelben 12 órakor már ki is
hirdették a városháza erkélyéről
az eredményt: Rassay-párt 3906,
szociálisták 5913, egységspárt
11.507 szavazatot kapott. A sze-
gedi kerület képviselői tehát Kle-
belsberg Kunó, Rassay Károly és
Peidl Gyula. Befejezett dolognak
tartják azonban, hogy Klebels-
berg az egri mandátumot tartja
meg és így báró Szerényi József
vonul be a képviselőházba Sze-
ged egységspárti mandátumával.

Debrecenben még folyik a sza-
vazatok összeszámlálása. Feltűnő
volt, hogy a 27.000 főnyi polgá-
rokból csak 21.000 szavazott le s

Pécsett a legnagyobb csend-
ben folyt a választás ma estig,
amikor bevégeződött. Az első na-
pon 9473-an szavaztak le, tehát
a választók háromnegyed része.
Az a felfogás lesz mindinkább
urrá, hogy Pécs városát ez alká-
lommal is Oberhammer Antal
egységspárti és Esztergályos Já-
nos szociálista fogják képviselni
a magyar országgyűlésben. A
tegnap este lezárt hat urnát ma
összeszámlálták, 2150 szavazatból
az egységspárt 1400, a szociális-
ták 700 szavazatot kaptak. Az
eredményt csütörtök délután hir-
detik ki.

Győrött, mint megirtuk, Zichy
János gróf győzött, azonban a
gróf lemond a mandátumáról és
helyette Weigand Antal keresz-
ténypartit jut be. A város másik
képviselője Malasits Géza szociá-
lista, a kormánypart itt kibukott.

Hódmezővásárhelyen is befe-
jeződött a szavazatok összeszá-
mlálása. Az eredmény szerint a
legtöbb szavazatot Kim Béla a
függetlenségi párt jelöltje kapta,
3716 szavazattal, utána Mayer
János miniszter 3212 szavazat-
tal. Szeder Ferenc szociálista ki-
bukott. Mayer János hír szerint

TARCA.

Budapest választ

Körutazás a szeszmentes Budapesten
— Ujpesten mulattak a pesti lumpok.

(Az Aradi Közlöny budapesti tu-
dósítójától.) Este hat órakor végig-
futott a pesti korcsmákra és ven-
dégülőkön a vészkiáltás:

— Nincs ital. Beütött a szesz-
tilalom.

Ijedt csend fogadta a felkiáltást.
A vendégek könyörgésre fogták a
dolgot, de a máskor oly előzékeny
vendégülösök ridegen visszautasítot-
ták a kéréseket:

— Nem adok többet, nem szabad.
Elvonnék az italmérési jogot. Nem
teszem ki magam kellemetlenségnek.

És a mulatnivágyók okeseredet-
len vették tudomásul, hogy Buda-
pest választ. Az Aradi Közlöny tu-
dósítója a szesztilalom első napján
korsétát rendezett Budapesten, az-
zal a szándékkal, hogy bort fog in-
ni. Nem sikerült, összesen fél liter
vörösbort kapott, azt is Óbudán. A
Józsefvárosban kezdődött meg a
körút. Mindenütt vigasztalan, sivár
a helyzet. Az egyik korcsmáros
nyitva tartott ugyan, de alázatosan,
hétrét görnyedve és mégis szigorúan
jön elének:

— Jó estét, detektív ur. Nem
adunk italt. Hiába bizonygattuk,
hogy nem detektívvel van dolga, csö-
könyösen ragaszkodott ahhoz, hogy

detektív kereste fel és becsületessé-
gének dokumentálására semmitéle
italt, még szódavizet sem volt haj-
landó adni:

A Ferencvárosban is halott min-
den. A korcsmák zárva. A Mély
pincében, ahova Krudy Gyula szo-
kott járni, egyedül busul a tulajdo-
nos. — No, mi kell? — riadt fel. —
Egy kis bor — volt a válasz. Nincs!
Még egy kisfröccsöt sem adok, egy
pohár szódát azt adhatok. Szesztila-
lom van. Választás van. Överünk to-
vább, Óbudára. Egy Vorösmariy-
uti vendéglős ajtaján a következő
felírás díszelg:

— Wegen szesztilalom wird nir
gekocht.

Vége a Bécsi-ut végén megér-
tő sváb korcsmáros jó cénk. Be-
invítá a belső szobába, ahol már
többen ültek és vörösbort isznak.

— Egy liter vörösbort kérek.

— Das gibts nicht. Annyt nem
adok. Maga pesti ember, maga nem
tud inni és egy litertől úgy berug-
nakem, hogy botrányt csinál. En
nem kezdek ki a rendőrséggel. Kap
egy féllitert, dann schauens, dass
abfahren.

Az italozás alatt elmesél egy tör-
ténést a legutóbbi választás idejé-
ből. A rendőr az uccán részegen el-
fogta az óbudai szeszgyár szesz-
kóstolóját és bevitte. Kiderült, hogy
az itató hivatalból kóstolta a szesz-
t és ettől rugott be. A hatóságok za-
varban voltak, a szesz-kóstoló nem

hágta át a tilalmat, mert hivatalból
kifolyólag ivott. Viszont a rendelet
szerint bűnös. Végre salamonai itéle-
tet hoztak: a kóstolót hivatalos ha-
talommal való visszaéléért büntet-
ték meg.

Ujpest már nem tartozik a fővá-
ros területéhez, ott vigan ittak az
emberek. A pesti lumpok tehát
autóra kaptak és Ujpest korcsmái
felé száguldottak. Emberemlékezet
óta nem volt ilyen autóforgalom,
mint ma. Minden ujpesti halászcár-
da, minden kis korcsma teli elegáns
pesti urakkal és hölgyekkel, durrog
a pezsgő, huzza a cigány és a fiis-
tós, kormos kis csárdákban záróraig
járják a charlestont és shimmyt. A
becsített pestiek éjjel kettőkor ro-
bognak hazafelé és olyan kurjongat-
ást rendeztek az úton, hogy a pesti
rendőrök 15 autótulajdonos ellen
tettek feljelentést csendháborításért.

A borkereskedőktől és vendégül-
söktől szerzett információk sze-
rint csak a munkások és kisparosok
lakta vidéken gondoskodtak az em-
berek előre, hogy egy-két liter bor
legyen otthon. Bent a városban sehol
sem volt a szesztilamat megelőző
napon nagyobb beásárlás. Pest
könyvelmőségét jellemzi, hogy a
szesztilalmat senki sem vette komo-
lyan mindaddig, amíg be nem kö-
vetkezett. Azt hitték, hogy kéz alatt
és titokban mindig lehet annyi italt
kapni, amennyit akarnak. Csak a ti-
zenkettedik órában, este hat órakor

jöttek rá, hogy a dolog véresen ko-
moly és reményeikből kijózanodva
vették észre, hogy csakugyan nem
lehet Pesten bort kapni.

És most gyerünk a választáshoz.
Itt sem hiányoznak érdekes jelenetek.
Megdöbbenve állapították meg
ugyanis a hivatalos funkcionáriusok,
hogy rengeteg a hibás, rosszul
kiállított szavazócédula. Sok szava-
zóigazolványon igen furcsa dolgok
szerepeltek a „foglalkozás” rovat-
nál. Az egyik Wesselényi-uccai sza-
vazóhelyiségben egy idősebb iparos
nyújtotta át igazolványát az elnök-
nek és méltatlankodva jelentette,
hogy foglalkozása kefekötő és tiszt-
viselő, aki az igazolványt kiállította,
„kerékkötő”-t irt be helyette. Igen
erélyesen kérte ki magának a sért-
ést és nehezen lehetett megnyug-
tatni, hogy nem szándékosan tör-
tént. Megtörtént az is, hogy egy
ügyvéd feleségéről azt írták: Dr.
X-né, szakácsnő. Az urinő méltat-
lankodva mutatta be igazolványát és
kikérte magának a sértést. Volt olyan
eset, hogy lapszekeztő helyett lát-
szereszt, kalapos helyett kardnyelőt,
baromfikereskedő helyett bohócot
írtak be. A neveket is alaposan ellen-
dítették és így például egy Ördög
nevű urnál Ördögöt írtak a szavazó-
lapra. A szavazatszedő bizottsárok-
nak pedig hiatalanában békéltető-
bizottsággá kellett átalakulniok,
hogy a megsérített és megháborgatott vá-
lasztópolgárokat kiengeszteljék.

Nizzában letartóztatták Kaukázus királyát

Magyar szélhámos különös karrierje. — Aki a háború alatt ellopta a budapesti Rottenbiller-uccát.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójától.) Ma az összes francia lapokban cikkek jelentek meg, amelyek hírül adták, hogy a nizzai rendőrség ártalmatlanná tette Victor la Forge nevű szélhámost, aki Transkaukázia királyának adta ki magát és nagyszabású szélhámosságokat követett el. Csak nagyon kevesen sejtik, hogy a hangzatos Victor la Forge név, alatt egy jó ismerőse tűzódik meg a magyar újság olvasó közönségnek. Az egyik elegáns budapesti körüti kávéházban volt szolgálatban évekig Faragó Győző pincér. Sokáig szorgalmasan hordta a kávé, míg egyszerre nagyot és merészet gondolt, összeállott egy vállalkozó szellemű emberrel, akivel két stráfkocsit bérelt, felfogadott 8 munkást és — felszedette a Rottenbiller-ucca burkolatát. Országos szenzáció volt ez akkoriban, mert fényes nappal dolgoztak és a sarkokon álló rendőrök eltereltek a forgalmat a Rottenbiller-uccából, hogy a kocsik a munkát ne zavarják.

Faragó ugyan az egész fészter-üzletben nem keresett sokat, de egy csapásal világhírűvé lett. Állítólag Manolescu, a világhírű román szélhámos, aki éveken át Lahoyáry herceg neve alatt szédítette a világot, szintén érdemesnek tartotta őt arra, hogy néhány „üzletében“ aktív szerepet juttasson neki. Hogy Faragó hol járt az utolsó 10—15 esztendő alatt, az csak akkor fog kiderülni, ha a francia rendőrség nyilvánosságra hozza vallomását. Legutóbbi kalandjának részletei azonban a következők:

Az egyik előkelő nizzai szállodában megjelent a „transkaukázusi király“ főudvarmestere és elfoglalt „őfelsége“ számára egy egész emeletet. A következő napon megjelent a király feleségével, egy feltűnő szép asszonnyal. Két titkár és két lakáj is volt kíséretében. A nizzai előkelőségek készpénznek vették őfelsége ama meséjét, hogy azért van Franciaországban, mivel birodalmát az antant-hatalmak segítségével meg akarja szabadítani a bolsevisták uralmától. Rendjeleket osztogatott, sőt egy francia polgárt ki is nevezett pénzügyminiszternek. A pénzügyminiszter azután kapott különféle megbízásokat őfelségétől, amelyek ugyan elvitték a pénzügyminiszter ur vagyonának felét, de ennek ellenére a pénzügyminiszter vakon bizott őfelségében, aki kijelentette, hogy az antant-hatalmakkal való tárgyalások igen jó mederben haladnak előre.

Az újdonsült pénzügyminiszter királyának megbízásából hamarosan meg is rendelte az egyik ékszerésznél a kaukázusi királyi koronát. Huszonnégy drágakő ékesítette a koronát s az értéke meghaladta az egymillió frankot. A részletfizetésnél az ékszerésznek némi aggodalmi voltak, mielőtt kiszolgáltatta volna a királyi ko-

ronát, de a pénzügyminiszter eloszlatta ezeket az aggodalmakat. Később az ékszerész mégis megérdeklődte Párisban a francia-transkaukázusi tárgyalások menetét és ekkor kiderült az egész csalás. Két detektív utazott erre Nizzába, akik jelentkeztek őfelségénél.

— Nem lehet őfelségét zavarni.

Szlovenszkói magyarok a kormány többségben

A szlovenszkói Magyar Párt támogatja a csehszlovák kormányt.

(Az Aradi Közlöny prágai tudósítójától.) A szlovenszkói Magyar Nemzeti Párt konferenciája, amelyet tegnap tartottak Ersekújváron, kimondotta a kormánytöbbséghez való csatlakozást. A párt a kormányba való belépést a következő feltételekhez köti: 1. A kormány politikai működése a nemzeti békét szolgálja, a nemzetiségi vitákat becsületes uton kell tisztázni. 2. Számolni kell azzal a körülménnyel, hogy a mostani többség polgári és nem szocialista pártokból van összeállítva. 3. Magyarországgal szemben barátságos külpolitika folytatandó.

Szentiványi pártvezér kijelentette,

hogy az aktív politika mostani időszakát nem szabad kihasználhatlanul hagyni. Jónak kell tenni a hét éven át elövetett igazságtalanságokat. A politikai helyzet most alkalmas erre és nincs semmi olyan ok, amely elne szólna a kormánytöbbséghez való csatlakozásnak. A vita során többek között felszólalt Giller János dr., aki kijelentette, hogy azért is élni kell a mostani alkalommal és be kell lépni a kormányba, nehogy tíz év múlva 800.000 magyar koldus éljen a Felvidéken. A párt határozati javaslatot fogadott el, amelyben hozzájárult a kormányba való belépéshez.

lentette, hogy az aktív politika mostani időszakát nem szabad kihasználhatlanul hagyni. Jónak kell tenni a hét éven át elövetett igazságtalanságokat. A politikai helyzet most alkalmas erre és nincs semmi olyan ok, amely elne szólna a kormánytöbbséghez való csatlakozásnak. A vita során többek között felszólalt Giller János dr., aki kijelentette, hogy azért is élni kell a mostani alkalommal és be kell lépni a kormányba, nehogy tíz év múlva 800.000 magyar koldus éljen a Felvidéken. A párt határozati javaslatot fogadott el, amelyben hozzájárult a kormányba való belépéshez.

Aradváros harca kétmillió lej miatt

Esimul az ellentét a város vezetősége és az aradi pénzügyigazgatóság között

(Arad, december 15.) Beszámoltunk arról a bonyodalomról, amely az aradi pénzügyigazgatóságon támadt a városnak az állami adók után járó 2 és egynegyed millió lej kifizetése miatt. A város annak idején mozdonyokat vásárolt a kisvasut részére a Magyar Vasut r. t. budapesti cégtől, amely nem fizette be az államnak járó illetéket az általa felvett pénzügyösszeg után. Az aradi pénzügyigazgatóság a városi gépüzemek terhére írta ezt az 540.000 lejes tartozást és most, amikor a város pénzügyi hivatala fel akarta venni a 2 és egynegyed milliót, ezt a tartozást le akarta vonni belőle. A

városi pénzügyi hivatal természetesen nem vette fel a pénzt, hanem érintkezésbe lépett a gépüzemekkel. A megbeszélések során aztán kiderült, hogy körülbelül ilyen összeggel tartoznak a gépüzemek a budapesti társaságnak, ezért elhatározták, hogy felkérjék a pénzügyigazgatóságot, várjon az összegre egy rövid ideig, míg a gépüzemek vezetősége kifizeti a pénzügyigazgatóságnak az 540.000 lejt, amelyet aztán a magyar társaság terhére ír a gépüzemek igazgatóságára. Így valószínűleg elhárul az akadály a várost megillető adószázalék kifizetése elől és Aradváros felveheti az államtól járó 2.250.000 lejt.

Rohamjegyesek ostroma az aradi színház ellen

Amikor a félházból zsúfolt nézőtér lesz Szorgalmas színházlátogatás pénz nélkül

(Arad, dec. 15.) A sok zsúfolt ház mellett bizony megtörténik az aradi színházban is, hogy a nézőtérén jó pár sor szék marad üresen, sőt néhány páholy is sötétben ásit a színpad felé. A legérdekesebb azonban, hogy ez a hívős hangulatot keltő üresség nem állandó jellegű, illetve nem kíséri végig az egész előadást. Csak és kizárólag az első felvonás játékidője alatt tapasztalható, mert mire másodszor is felmegy a függöny, hogy megkezdődjék a második felvonás, rendszerint feltűnő változáson megy át a nézőtér képe. A ritkult széksorok kitöltődnek, úgy, hogy az ilyenkor betévedő idegen nyugodtan állapíthatja meg: van még azért magyar város a világon, ahol minden este szép házak előtt peregnék le az előadások. A figyelmes szemlélő valahogy elcsodálkozva látja, hogy félház előtt kezdődik meg az előadás és há-

romnegyed, sőt sokszor feltűnő háztapsol, amikor a darab végén le-gördül a függöny.

Ezt a különleges és rejtélyes publikumot, amely rendszerint az első és második felvonás szünete közben kepi el a nézőtérre, színházi nyelven sok helyen így nevezik: „a rohamjegyesek.“ Ezek az egyedek, akik között gyakran igen megnyerő külsejű férfiak, sőt nők is akadnak, egészen veszedelmes kultúraéhségről tesznek tanúságot. Mert előfordul, hogy a jegyszédő is észreveszi a furcsa tünetet, jobban mondva bátorságot vesz magának ahhoz, hogy valamelyik ilyen rohamjegyes urat felállítson az általa okkupált helyről. Meddő kísérlet. A rohamjegyes kimegy az egyik ajtón és bemegy a másikon. Határozott léptekkel halad egy üres hely felé, amit már előzőleg kiszemelt a maga részére, arra az

esetre, ha először elfoglalt helyét ismeretlen okok miatt el kell majd hagynia. Leül és nyugodtan végignézi a felvonást. A következő esetleg egy harmadik helyről élvezi, de elérte a célját: színelőadást látott ingyen, azaz: rohamjeggyel.

A színház igazgatósága eleget törte már rajta a fejét, hogy miképp lehetne eltüntetni ezt a furcsa társaságot, de hiába minden. A közönséget nem lehet halálisan szigorú jegykontrollal zaklatni manapság, mert a publikum nagyon kényes. Már pedig a szigorú jegyellenőrzés nem mondható valami udvariassági ténnynek. Ezt tudják az összes direktciók, de tudják a rohamjegyesek is és ép ezért, legalábbis egyelőre, marad minden a régi-ben.

Azaz pardon: egy megoldás volna mégis. Nem kellene egyéb, minthogy a közönség megtöltse minden este a színházat. Nem lenne üres hely és lassan kivésznének a legszivósabb rohamjegyesek is. Kétségtelen, hogy ez a dolog egyetlen helyes elintézése. És örömet is okozna magának a publikumnak, no meg a társulatnak is. Legfeljebb a rohamjegyesek szomorodnának el végkép. Es talán végül arra is ráfanyalodnának, hogy szabályszerűen megváltott jeggyel élvezzék végig a színházi előadásokat.

Vita folyik

Arad tisztasága körül.

Külön tisztasági osztályt létesít a város vezetősége.

(Arad, dec. 15.) Az interimán bizottság mai ülésén dr. Cucu Vazul városi főorvos interpellált a köztisztaság ügyében. Kijelentette, hogy Dirlea Vazul gazdasági tanácsos, anélkül, hogy az interimár bizottság határozatát tudomására hozták volna, vagy vele megbeszélte volna, átvette a köztisztasági szolgálatot. A bizottsági határozatot különben a belügyminisztériumnak is jóvá kell hagynia. Utal arra, hogy minden nagy városban külön szolgálatot képez a városra nézve fontos köztisztasági üzem, melynek élén egy felelős intendánsnak kell állnia. Ezt akarta a jövő költségvetési évben keresztülvinni. Kéri, hogy addig is a tanács vonja vissza most hozott határozatát és az új beosztásig utalja vissza az ő hatáskörébe a köztisztasági osztályt. Pascutiú Silvius dr. szintén külön szolgálat felállítását tartja szükségesnek. Miclosi Emil dr. indítványozza, hogy ne vonják vissza a bizottsági határozatot. Oláriu István vezértitkár szükségesnek tartja az új szolgálat létesítését s kijelenti, hogy a kulturális szolgálat visszaállítása esetén el lehet helyezni a két új szolgálat élére a Tábla által visszahelyezett két szolgálati főnököt. Kaufmann Kamil gépüzemigazgató leszögezi, hogy ha tiszta várost akarnak, modern, új gépeket kell beállítani munkába. Chicin Remus dr. kijelenti erre, hogy az új költségvetés összeállításánál erre is sor kerül. A bizottság végül elhatározza, hogy a hozott határozatot nem vonja vissza és a köztisztasági osztály egyelőre továbbra is a gazdasági szolgálatnál marad, amíg külön szolgálatot nem szerveznek annak számára.

Miért menekült Móricz Zsigmond Erdélyből?

Erdekes leleplezések a kiváló magyar író ellen elhangzott támadásról.
A váratlan elutazás igazi oka.

(Arad, December 7.) **Móricz Zsigmond** három hétre tervezte erdélyi útját s egy hét múlva váratlanul visszatért Budapestre. Arad város közönsége is nagy érdeklődéssel várta a ma élő legnagyobb magyar regényíró előadását és mindenki csalódással fogadta a meglepő hírt, hogy Móricz Zsigmond megváltoztatva eredeti programját, hátat fordított Erdélynek. A hírek szerint a váratlan elutazásnak az volt az oka, hogy a kolozsvári színpadon egy kulissza ráesett a nagy író lábára, amely meglehetősen megsérült, egy nagyváradi lap azonban mai számában azt írja, hogy egy láthatatlan kö érte Móricz Zsigmond lelkét s a kiváló író ezért utazott el hirtelen. A kétségtelenül érdekes cikk a következőket mondja:

„Az erdélyi román sajtó egy részéből Móricz Zsigmond útja ismét kiváltotta a hangos utasozás megnyilatkozását. Különösen a „Patria“ ragadta meg az alkalmat, hogy Móricz egyik régi regényének tendenciózusan kihalászott idézetét meglöbögtesse, tanúságot tegyen a saját jó hazafiasságáról. Móricz Zsigmond „Sárvány“ című 15—20 évvel ezelőtt írott regényében csakugyan van egy olyan kitétel, ami kiragadva a regényből, alkalmas lehetne arra, hogy a románok érzékenységet felhorzsolja. Igen ám, csak hogy azt a sértő kitéletet nem az író mondja, hanem egy magyar dzsentri, akinek éppen jellemzésére, szüklátóköri sovinizmusának dokumentálására állítja be Móricz Zsigmond mint dialógot az inkriminált kijelentést.

A „Patria“ által Móricz Zsigmond ellen lendített támadást őszinte örömmel több, megértő román lap nyomban visszautasította. Így a Tara Neastrában olvasunk az olcsó demagógián nemesen felülemelkedő, alapos cikket arról, hogy miként nem lehet ilyen régi érzéskicsengések miatt támadni a nagy magyar író, akiknek világnézetével és egyéniségével homlokegyenest ellentétben áll az esztelen sovinizmus. *Codarcea* román hírlapíró társunk pedig a Biruintában megrajzolja Móricz Zsigmond portréját ama liberális magyar közelművelekből, amelyek Móricz nevét elszakíthatatlanul fűzték össze a „Nyugattal“ s Ady Endre, Babits Mihály nevével, kik a régi Magyarországon bátran s rendületlenül küzdöttek a nemzetiségi megértés ideáljért. Azt a Móriczot látja, aki Ady Endrével együtt a szegedi államfogházból kiszabaduló „román agitátor“ Goga Octaviánt elég férfivolt keblére ölelni. Pedig ez a tett, akkor — nagyobb merészség volt, mint ma egy támadó cikket megírni Móricz Zsigmond ellen — a Patriában.

Móricz Zsigmondot — írja tovább a lap — lekken ütötte a láthatatlan kö, mely a Patria szerkesztőségéből kirepült. Mégis azt mondjuk: Móricz Zsigmondnak

nem volt oka — elszaladni. Meg kellett volna látnia, hogy itt román oldalról is védelemző karok nyulnak feléje az intellektus és megértés pajzsával. Meg kellett volna értenie, hogy ezért a gesztusért, mely az itt élő kisebbség számára nagy vigasz, egy nagy magyar írónak vállalnia és vállalnia illik a kicsinyes támadásokat.

Törvény előtt a kurtiosi parasztnabob gyilkosai

Főtárgyalás az aradi törvényszéken ötven tanuval

(Arad, dec. 15.) Érdekes bűnügyi főtárgyalás volt ma az aradi törvényszéken. Még emlékeztetünk a Faur Tódornak, a kurtiosi parasztnabobnak hirtelen tragikus halálára, amely igen gyanús körülmények közt következett be még az elmúlt év szeptemberében. A megölt örvosi boncolás annak idején arzén mérgezést állított meg, s a mai főtárgyaláson Bradean Atanaz dr. megyei főorvos ezt a körülményt esküvel is bizonyította. A csendőrség a boncolási jegyzőkönyv alapján az elhunyt feleségét és leányát vette őrizetbe, akik a vizsgálobírósgón ellentétes vallomást tettek s a bűntény elkövetését mindenáron Faur vejére, a leány elvált férjére igyekeztek rábizonyítani. A csendőri nyomozás azonban a

két asszony bűnösségét állapította meg, akik már évek óta rossz viszonyban éltek az elhunytal, akiket hatalmas, mintegy 8 millió lejt értékű vagyonát kiserjelték meg ilyenformán megkaparintani.

A rejtélyes bűnügyben a törvényszék első szekciójának Antonini-tanácsa ma tartotta meg a főtárgyalást. Több mint ötven tanu hallgattak ki. A tanu mind egyike eskü alatt vallotta, hogy a családban az asszonyok és Faur között a vagyon miatt évek óta állandó viszály volt, azonban egy sem akadt, aki pozitív terhelő adatot hozott volna az asszonyok ellen nyilvánosságra. A hatalmas peranyagra való tekintettel az ítélet kihirdetésére előrelátva pénteken délután kerül sor.

lika, vigjáték. Este 9 órakor: Román előadás.

* **Rigoletto.** Operaelőadás az aradi színházban. Ma este felcsendült az aradi színházban Verdi csodaszép zenéje: Rigoletto-t adták Zavoianu Natalia, a bucaresti-i Opera énekesnőjének vendégszereplésével. Az előadás egyike volt a legjobboknak. Kisebb, jelentéktelen zökkenőktől eltekintve, pompásan folyt le az előadás, amelynek középpontjában Zavoianu Natalia és Róna Dezső állottak. A vendégművész hamarosan meghódította a közönséget, ideális Gilda volt, szépen csengő, iskolázott hangján elsősorban énekelte a gyönyörű ariákat. Róna Dezsőnek egyik parádés szerepe a Rigoletto, amelyben talán még Scarpia-ját is felülmúlja. Kifejezéssel játszott és sok helyütt tapsra ragadta a közönséget. Ocskay Mihály Mantua hercegének szerepét szépen énekelte és a második felvonás szerelmi ketősében különösen szépet nyújtott, a vendégművészével együtt, aki ebben a jelenetben csillogtathatta leginkább iskolázott hangját. Kövári Emil Monterone kisebb szerepében gyenge volt, míg a kisebb szerepeket Horváth Mici, Ladiszlay, Tibor Lóri szépen énekelte. A kar jó volt és fegyelmezett és ugyanazt irhatjuk a zenekarról, amelyet Gellért Pál karnagy lendületesen vezényelt. Kár azonban, hogy Arad közönsége igen csekély érdeklődést mutat az operaelőadások iránt, mint az a mai, abszolút gyenge ház mutatta. Pedig érdemes volna látogatni az operaelőadásokat is. (M.)

* Az Astra kultúrdelutánja. A Kulturpalota zsufolásig megtelt közönsége ma délután különös érdeklődéssel hallgatta végig I. D. Stefanescu tanárnak Beethoven muzsikájáról tartott rendki-

vül érdekes előadását, amely nagy felkészültségről tanuskodott. Az élvezetes előadás rendezése az Astra román Irodalmi társaság, illetve Botis Tivadar dr. szeminárium igazgató érdeme.

* A „Minerva“ Közművelődési Iroda e hó 26-án tartja nagyszabású műsoros délutánját, melyen a Békefi-Szalay zeneintézet néhány tanítványának közreműködésén kívül, több magánszám teszi színessé és változatossá a műsort. Jegyek 40—10 lejig Sándornál és a Diecezana könyvkereskedésben. Tagoknak díjtalan.

* Az aradi színház Iroda közleményel. A Szevillai borbély — vendéggel. Pénteken másodszer lép fel Natalia Zavoianu asszony, aki szerdán elbűvölő hanglával az aradi közönséget. A kiváló művész pénteken a Szevillai borbély Rosináját énekel. Fellépnek még vendégekként Róna Dezső és Ocskay Mihály. — A Doll szombat esti reprize iránt nagy az érdeklődés. Az érdekes személyzet újra betanulta a népszerű operettet, amelyben a főszerepeket Betegh Bébi, Kertész Manci, Károly Klári, László Bandi, ifj. Szendrey, Kun és Erdélyi játszik. — Szombat éjszaka 11 órakor Váradi Aladár, a népszerű kabarékomikus lép fel két pompás egyfelvonásosban. Az egyiknek címe „Lövés az éjszakában“, a másiké a „Trónterem“. Aki kacagni akar, az siessen jegyet váltani a szombat éjszakai pikáns előadásra. — Vasárnap délelőtt lesz a színházban Farkas Ferenc írói jubileuma. Ez alkalommal a színtársulat Herczeg Ferenc híres vigjátékának, a Három testőrnök második felvonását játsza elsőrangú szereposztásban. Délután fél 3 órakor a Leányvásár van műsoron Zöldhelyi Annával, Betegh Bébiivel, László Bandival és Dezső Jenővel a főszerepekben. Délután 6 órakor Földes nagyszzerű vigjátékát, a Pánikát játszik. — Játék a kastélyban, Molnár Ferenc világsiker aratót új darabja hétfőn kerül színre Aradon először. Az aradi színház a Molnár-darab premierjével megelőzi az összes erdélyi színpadokat. A főszerepeket Kálmán Sári, Szendrey színgazgató, Jávör, Mészáros, ifj. Szendrey, Révész és Kövári játszik.

* **Ben Ami új könyvei.** Ben Ami, a kitűnő író, aki már hosszabb ideje ismét Erdélyben tartózkodik, eddig megjelent utolsó írásából összeállított négy kötetből álló könyvsorozatot jelent meg, amelyek még a karácsonyi ünnepek előtt ki kerülnek a könyvpiacra. A négy kötet címe a következő: „Európától Azsiáig“ (Henry Barbusse előszavával), „Történet három ágyról“ (regény), „Uj Palesztina“ és „Egyiptomi utmutató“. A négy díszesen kiállított kötet ára 300 lej és megrendelhető utánvétellel a szerzőnél: Cluj, Str. Regala 5. Pensio II. emelet 10.

Karácsonyra!

Díszek, ifjúsági iratok olcsón. Elegáns levélpapírok. Névjegyek, festmények és metszetek **KERPELNÉL, Arad.**

— Kisantantkonferencia készült. Bucurestiből jelentik: A Politica című lap diplomáciai forrásból nyert értesülés szerint a jugoszláviai kormány megalakulása után összehívják a kisantantkonferenciát a folyó ügyek megvitatása végett. A konferencia Csehszlovákiában fog lezajlani.

H I R E K.

Palesztina-akció Aradon.

Dr. Olschwanger Imánnal előadása.

(Arad, december 15.) Ma este 7 órakor a váradi gyorsmotorral Aradra érkezett dr. Olschwanger Imánnal londoni tanár, a palesztinai újjáépítési alap (Keren Hahessod) egyik vezetőembere dr. Szónyi Géza tanárnak, az alap leendő részlelrodája főtitkárának kíséretében. Az aradi zsidó hitközség hivatalos fogadtatást rendezett nagyveneri vendége üsztelejére.

Az állomáson dr. Schütz Henrik hitközségi elnök, dr. Vágvölgyi Lajos főrabbi és Szenes Henrik zsidó hitközségi képviselőtestületi tag fogadták dr. Olschwanger-t. Dr. Schütz és Vágvölgyi üdvözölték a vendéget, aki közvetlen meleg szavakkal köszöntötte meg a fogadtatást.

Este 9 órakor a zsidó iskola üsztermében előadást tartott dr. Olschwanger Imánnal. A terem zsúfolásig megtelt érdeklődőkkel. Az előadást dr. Vágvölgyi Lajos főrabbi német nyelvű bevezetője nyitotta meg, amelyben összefoglalásra hívta össze a zsidóságot és üdvözölte a meghívott vendéget. Ezután nagy tapsok között dr. Olschwanger állott fel szólásra és németül hosszabb beszédben ismertette a palesztinai újjáépítési alap eddigi munkáját és eredményeit. Előadása egyszersmind propaganda is volt az újjáépítési alap támogatása érdekében.

Dr. Olschwanger csak az éjszákát tölti Aradon és csütörtök reggel tovább utazik Temesvárra, ahová szintén meghívta az ottani zsidóság egy előadás tartására.

— **Milyen idő várható?** A Meteorológiai intézet közlése szerint jobbra borul, ködös idő, csak jelentéktelen lecsapásokkal és lényegtelen hóváltózással.

— **A jugoszláv kormányalakítás.** Belgrádból jelentik: Uzunovic megkezdte a kormányalakítás előmunkálatait. Beavatottak véleménye szerint a radikális párt 8, a Radics- és a demokratapárt együtt pedig 7 tárcát kap. Külügyminiszter előreláthatólag Marinkovics Voja lesz.

— **A Cudalbu-Lupu-affér.** Bucarestből jelentik: A Cudalbu-Lupu-affér ügyében, mint ismeretes, Cudalbu visszautasította Lupunak párbajra való kihívását, mert igazságügyminiszteri állásából kifolyólag nem párbajozhat, már pedig a Lupu által sértőnek tekintett kijelentéseket igazságügyi miniszteri minőségében tette. Később fordulat állott be az ügyben. Cudalbu igazságügyi miniszter a dr. Lupuval keletkezett afférban Incovescu volt hadügyminisztert és Gitescu kamaral alelnököt megnevezte segédekül, akik Berlescu miniszterrel intervenáltak a konfliktus elsimítása végett. Cudalbu utasította segédeit, hogy az incidens lehetőség békés uton, párbaj nélkül intézzék el, mert különben le kellene mondani miniszteri állásáról. Valószínű, hogy az ügyben becsületbűnösök...

Vázsonyi Vilmos titkára Aradon

Egy Aradra költözött fiatal orvos érdekes pályafutása

(Arad, december 15.) Néhány nappal ezelőtt egy fiatal orvos telepedett le ismét Aradon: dr. Frank Sándor, aki mögött igen érdekes múlt áll. Hosszabb időt töltött a nemrég elhunyt Vázsonyi Vilmos mellett, akinek titkára is volt és akivel együtt lakott Bécsben, majd Vázsonyi Budapestre való visszatérése után vele együtt ment vissza a magyar fővárosba. Dr. Frank Sándor egyébként az elhunyt nagy politikai fiának, Vázsonyi Jánosnak bizalmas jóbarátja. Iskoláit Bécs-

ben végezte a numerus clausus miatt, majd az orvosi diploma megnyerésekor kérdésessé vált, hol kezdje meg prakszját. Budapesten azonban nem mosztrifálják diplomáját, viszont Ausztriában nem telepedhetett le, mert magyar állampolgár volt. Most Romániába jött és megtepte a lépéseket a letelepedés megnyerést és az orvosi diplomája elismerése érdekében. Amennyiben az itteni felsőbb hatóságok nem gördítenek akadályt útjába, a fiatal orvos csakhamar véglegesen aradi lesz.

Rádiókerületekre osztották az országot

Aradot a temesvári kerületbe osztották. — Hogyan történik a rádióengedélyek megadása.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i kiadójának távirata.) A belügyminiszter ma értesítette a Román Rádiórezervénycsapatot, hogy Románia területén 10 feladó állomásra adott ki engedélyt. Az engedély egyszersmind 10 felügyeleti kerületre is osztotta az országot és pedig: a **crailovi** feladóállomás, illetve üzemvezetőség körzetébe tartoznak: Dolj, Romanati, Teleorman, Olt, Muscel, Arges, Valcea, Gori, Tarnava-Mare (Küküllő) és Fogarasmegyék. A **kolozsvári** feladóállomás, illetve üzemvezetőség rayonja: Tarnava-Mica (Küküllő), Bihar, Szatmár, Máramaros, Beszterce-Naszód, Maros, Kolozs, Szamos, Torda, Alsófehér és Szilágymegyék. A **brassói** feladóállomás, illetve üzemvezetőség rayonja: Csik, Dambovita, Háromszék, Brassó, Udvarhely, Prahova, Putna, Ramnicul-Sarat, Buzau, Neamtu és Bacau megyék. A **nagy-szebeni** feladóállomás, illetve üzemvezetőség rayonja: Hunyad és Szebenmegyék. A **temesvári** feladóállomás, illetve üzemvezetőség rayonja: Mehedinți, Krassó-szörény, Temes-Torontál s Arad-

megyék. A **iasi** feladóállomás, illetve üzemvezetőség rayonja: Iasi, Soroca, Balti, Roman, Botoani, Dorohoi és Falticenimegyék. A **cernauti** feladóállomás, illetve üzemvezetőség rayonja: Cernauti, Storoinet, Sucava, Botin, Campulung és Radautimegyék. A **galati** feladóállomás, illetve üzemvezetőség rayonja: Tighina, Tutova, Tecuci, Covrin, Vaslui, Falciu, Cahul, Ismail, C. Alba, Lapusna és Orheiamegyék. A **constantai** feladóállomás, illetve üzemvezetőség rayonja: Tulcea, Constanta, Onorstor és Caliacramegyék. A **bucaresti-i** feladóállomás, illetve üzemvezetőség rayonja: Ialomna, Iliov, Vlasca és Brailamegyék.

A rendelet megemlíti, hogy ezek a kerületi üzemvezetőségek az illető kerületi postaigazgatóságok hatásköre alá tartoznak, de a rádiókra felügyeleti joga van a hadseregnek és a cseudőrségnek is. Minden jövőbeni és a rádiófelvevőállomás iránt benyújtott kérvény ezekhez a kerületi üzemvezetőségekhez (Comisiunea Regionala) címzendők, ahol véleményezik s az engedélyt ezen az alapon a bucaresti-i központ adja meg.

— **Román-magyar birtokpörök** Párisban. Párisból jelentik: Ma kezdte meg a döntőbíróóság a 24 magyar állampolgár erdélyi birtokainak kisajátítása ügyében a tárgyalást. Először Frigyes Kherceg birtokainak sorsáról döntenek. A bíróság előtt Egy Aurél, a Pénzügyügyi Központ ügyésze képviseli a főherceg érdekeit. Ugyancsak ma tárgyalják gróf Teleki Pál 3000 holdas birtokának ügyét. A három ezer holdból mindössze 14 holdat hagyott meg neki a kormány. Teleki ügyvédje Lakatos Gyula dr.

— **Meghalt a mikádó.** Tokióból jelentik: A császár állapota egyre rosszabb, csupán injekciókkal tartják még életben tartani. Egyes hírek szerint már a mai nap folyamán meghalt volna a császár, ez a hír azonban megerősítésre szorult.

— **Véres kommunista-harc Bécsben.** Bécsből jelentik: A kommunista felhívására a munkanélüliek a népcsarnokban gyűlést tartottak, a hol a kommunista vezeték izgató hangú beszédeket mondtak. A gyűlés után a tömeg a köruton át a Bellariahoz vonult. A rendőrség osztlásra szólította fel a tömeget, ez azonban nem engedelmességet...

nem annyira szorongatta a kordont, hogy a rendőrök kénytelenek voltak fegyvereiket használni. Többen súlyosan megsebesültek, míg végre sikerült a tüntetőket visszazorítani. A kommunisták 15 vezetőjét őrizetbe vették.

— **Erős tűzharc a Dnyeszterenél.** Bucarestből jelentik: Az elmúlt éjszaka a bolsevikiek egy municióval megrakott bárkával átkeltek a Dnyeszteren, amelynek partján több bolsevista ügynök várta a bandát, hogy átvegyék a municiót. A határőrök meglepték a bolsevikieket, amikor partraszállottak. Erős tűzharc keletkezett, amely a bolsevikiek visszavonulásával végződött. A hatóságok erélyes nyomozást indítottak az incidens ügyében, amellyel a román-orosz vegyes bizottság is foglalkozni fog.

— **Magyar színművész sulyos balesete.** Budapestről jelentik: Váradi Aranka a Nemzeti Színház művésznője mérgezési tünetek között sulyosan megbetegedett. A kiváló művésznő nagy lázban, kínzó görcsök között fekszik lakásán. Váradi Aranka néhány napja gyengélkedett, mire orvosa...

birt el szervezete. — Az orvosok azonban azt remélik, hogy hamarosan felépül.

— **Az aradi állatorvos vizsgálja.** Ionescu Constantin városi állatorvos néhány nappal ezelőtt tette le a végső képesítő vizsgát a bucaresti-i egyetem állatorvosi fakultásán. A sikeres vizsga eredményeképpen ma kapta kézhez az orvosi diplomát, amelynek megszerzése alkalmából számosan keresték fel szerencsekívánataikkal a rokonszenves tisztviselőt.

— **Eltemették Strobl Alajost.** Budapestről jelentik: Strobl Alajost, az elhunyt nagynevű szobrászművészt ma temették el nagy részvét mellett. A temetésre a képzőművészeti főiskola testületileg hívott. A gyászszertartást Nemes Antal c. püspök végezte. A kormány nevében Petry Pál kultuszminiszteri államtitkár becsusztatta el a halottat. Stroblt a Kerepesi-úti temetőben díszrhegyem temették el az utolsó nagyvenyolcas honvéd mellé.

— **Szakadás a fascista táborban.** Párisból jelentik: Turatti szocialista vezér, aki Olaszországból Korzikára menekült, ma Párisba érkezett, ahol kijelentette, hogy akar telepedni a francia fővárosba, maga köré gyűjti az emigránsokat és megkezdli a harcot a fascizmus ellen. A szocialista vezér az Avamitt Párisban jelenteti meg. A Liberté ugyanakkor azt a szenzációs hírt közli, hogy a fascista táborban szakadás történt be. A fascista párt republikánusai között azok, akik magukat az első fascistaoknak mondják, ellenzéki mozgalmat indítottak Mussolini ellen. A republikánus Irány vezetője Balbo államtitkár, a fascista milícia volt parancsnoka, akinek a fiatal fascista között számos híve van.

— **Keglevich Pálné a fogházban.** Budapestről jelentik: Megírta az Aradi Közlöny, hogy a vizsgálóbiró lefartóztatta gróf Keglevich Pálnét és két társát Landler Istvánt és Alföldy István ügynököket, akik azonban a vádtanácshoz felfolyamodtak a letartóztatás ellen. Az ügyben azonban december 17-ig nem várnak változást. — Ekkor érkezik meg ugyanis Budapestre Léderer Károly és az ő vallomásától függ a további eljárás.

— **Agyonsújtotta a farönk.** Porc Alexandru 18 éves nadalbesti famunkást tegnap délután a menyházal erdőben egy hatalmas farönk agyonsújtotta. Vizsgálatot indítottak annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

— **A borosjenői iparoskör új vezetői.** A borosjenői iparoskör közgyűlést tartott, amelyen sajnálkozással vették tudomásul Pless Gézanak a kör elnöki állásáról való lemondását. A közgyűlés ezután egyhangú lelkesedéssel új tisztikart választott, amely a következő: elnök Nistor János községi jegyző, alelnökök: Zsuzska Fülöp és Pálfi Pál, titkár Urs Constantin, pénztárnok Salamon Árpád, könyvtáros Veres Armin, választmányi tagok: Takács Pál, Czitrom Jenő, Mos Ávrám, Bauer Ádám, Cociuba Ávrám, Becsei József.

— **Bérelen Károly könyvtárában.** — **Felnőtték részére új kolont** nyit f. hó 16-án este 9 órakor Barona Istvánné. Beiratkozások naponta d. u. 5-11-ig

Willer József beszélt a kamarában

Magyarpárti deklaráció a felirati vita során. — Békés atmoszférát kíván Erdély magyarsága.

(Az 'Arad' Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A kamara mai ülésén Valeanu közlekedésiügyi miniszter benyújtja a közlekedésiügyi alállamtitkárság létesítéséről szóló törvényjavaslatot, amelyet már a szenátus megszavazott. Kéri a sürgősség kimondását. Madgearu a sürgősség ellen szólal fel, mert időt kell adni olyan fontos törvényjavaslatainak a tanulmányozására, amely alapján megváltoztatja a vasut szervezetét. A kamara azonban megszavazza a sürgősséget. Calmusti kéri az elemi oktatásról szóló törvény módosítását. Petrovici miniszter kijelenti, hogy az Anghelescu-féle törvény kitűnő és nem szorul módosításra. Mavromi a közoktatásügyi minisztertől intézkedéseket kér a zűrzavarok megszüntetése érdekében. Petrovici kijelenti, hogy a zavargások megengedhetetlenek. Nem fogadunk el leckét a hazafiasságból nálunknál jóval fiatalabbaktól — mondja a miniszter — a diákok tanulmányok. Intézkedést tett, hogy az egyetemi tanácsok büntessék meg a legutóbbi zavargások résztvevőit. Ezután áttérnek a felirati vitára. Cita Davila nemzetiparasztpárti kijelenti, hogy az ország gazdasági, erkölcsi és a tekintély válságával küzd. Hevesen támadja a liberálisokat, akik a saját érdeküket összekeverik az állam érdekeivel. Ezután heves szóváltás keletkezik a szónok, valamint Bratianu Vinula és Ducea között.

Utána Willer József dr. a Magyar Párt titkára lépett a szószékre s a párt nevében mondott magyarpárti beszédet, amelyet főbb vonásaiban itt adunk:

Képviselő Urak! A romániai magyarság hálás szívvel fogadta a parlament megnyitáskor elhangzott királyi szöveget, amely az ország kisebbségeiről is megemlékezett. És amikor a kisebbségek ajkát elhagyja a trónbeszéd visszhangja, mikor egy szívvel-lélekkel kiáltjuk, hogy „Éljen a király”, ne vegyék ezt üres írásmak. Az alattvalói szív megindult imája ez az ország legelső emberéért, aki a kormányzással járó súlyos gondok mellett hosszú betegségét is annyi keresztényi türelemmel és férfias energiával viseli. Az egész magyar kisebbség fohászát tolmácsolom a kamara szószékéről, kérve a Mindenható, hogy adja vissza mielőbb a mi királyunk egészségét.

Tárgyilagosan megállapíthatjuk, hogy Averescu generális rezsimje nagy általánosságban az eddigienél kedvezőbb atmoszférát teremtett számunkra. A választási kartell megkötésekor vezéreink őszintén és férfiasan elmondották a magyarság boldogulásának minimális előfeltételeit, viszont a kormánynak is nyilatkozni kellett, hogy megtalálja-e az összhangot a magyarság óhajai és az ország egyetemes érdekei között. A magyarság ellenlábasa aztán olyan megvilágításba helyezték ezt a dolgot, mintha egyfelől a Magyar Párt áruba bocsátotta volna a kisebbségi problémát, másfelől a kormány önző célok

Kedvéért a románság rovására behódolt volna a magyarok túlzott követeléseinek. Fájtalmunk kell, hogy a szenvedélyes párt harc egy védtelen nép bőrére és a kisebbségi probléma okos megoldásának rovására keres levezető csatornát. Ha elfogulatlanul nézzük a magyarságnak a kormányhoz való viszonyát, meg kell állapítanunk, hogy a magyarság az egyezmény hűséges betartása után teljes lelki nyugalommal várja a kormány elhatározását. A Magyar Párt a választások előtt nem állott elő olyan kívánságokkal, amelyekkel a román nemzet jogos érzékenységét megbánthatná. A kormányról pedig minden román ember feltételezhet amolyan hazafias érzést, hogy nem cinikus hatalmi érdekből honorálta a mi kívánságainkat, hanem mert az a meggyőződése, hogy a kisebbségek igazolt panaszainak orvoslását az ország nyugalmanak biztosítása egyenesen megköveteli.

Többször felmerült már az az eszme, hogy pártközi értekezlet foglalkozzék egy kisebbségi törvény tervezetével. A Magyar Párt a legnagyobb megnyugvással fogadná e terv megvalósulását: valóban áldást jelentene, ha az egész kisebbségi vonalon uralkodó kísérletezést, kapkodást, bizonytalanságot, határozott irányt jelentő törvénnyel megszüntetnék. Ezzel talán lecsendesíthetnők aggodalmaskodó hazafiainkat, másfelől pedig megszüntetnők a kisebbségekkel üzött veszedelmes és csöppet sem humánus játékokat és kivennők a problémát a több-

Öngyilkos lett egy aradi uriaszony

Özv. Lengyel Tivadarné veronállal megmérgezte magát. — A tragikus sorsu urinó a halállal vívódik.

(Arad, december 15.) Megrendítő öngyilkosság történt ma reggel Aradon: egy ismert nevű, közhírszerűben álló aradi uriaszony, özv. Lengyel Tivadarné egy kétségbeesett pillanatában mérgeponárhoz nyúlt. Megrázóan tragikus ez az öngyilkosság, amely úgy lehet, hogy pontot tesz a tevékeny munkásságot kifejtő, dolgozó uriaszony életére. A mostani idők sok súlyos nehézségei alá a szerencsétlen sorsu urinó idegzetét s dacára, hogy családtagjai becéző szeretettel vették körül, a túlérzékeny lelkületű uriaszony úgy látta a halálban próbált keresni pihenést, megnyugvást.

A megrendítő és részleteiben tragikus öngyilkosságról az alábbi tudósításunk számol be:

Özv. Lengyel Tivadarné, a széles körökben becsült és általánosan ismert aradi uriaszony a Színházépület III. emeletének egyik lakását bírja, amelyben vele él veje is, Dekken Márton, aki az öngyilkos uriaszony leányát, Lengyel Magdát vette feleségül. Özv. Lengyel Tivadarné 53 esztendeje ellenére tevékeny részt vett eddig a Fratii Lengyel főtéri divatkereskedés üzleti irányításában. Az uriaszony a súlyos idők idegőrlő munkájának következményeképpen az utóbbi hónapokban nagy-

ségi nemzet örökös sűrűdésai köréből.

Fájdalom, sokan vannak ma még a többségi nemzet soraiban, akik elkenséges érzülettel viseltetnek irántuk és hallani sem akarnak a kisebbségi probléma létezéséről. Ugy érzem azonban, hogy a nehéz atmoszféra enyhülésével szabad a tisztultabb jövőben biznünk és szabad talán remélnünk, hogy a gyűlölet evangéliumának hirdetői előbb-utóbb felhagynak a maguk céltalan szélmalom-harcával és beletörődnek abba, hogy mi, kisebbségek is létezzünk és csendben, de biztonságban élni akarjuk a magunk nemzeti életét.

Képviselő urak! Amint a Magyar Párt reprezentánsai a kamara ülés-termében csak egy igen szerény szegletet foglalnak el és iparkodunk az összes pártokat barátságos, jó viszonyban élni, úgy az ország nagy arányában sem akar a magyarság okore tolokodni, hanem megelégedve a sors által számára kijelölt szerény hellyel. Becsülettel akarja betölteni s testvéri, egyetértő munkálkodásával rá akar szolgálni arra, hogy egyenlő jogokat is élvezzen azokkal, akiket az élet dicsőségű padosorokba ültetett.

És mikor ilyenformán kifejeztem, hogy a trónbeszédben közölt államlakító munkából mi is ki akarjuk venni a részünket: "Érem Önöket, értsék meg az idők szavát és bölcs intézkedésekkel kössék le maguknak a mi szenvedéseiben is büszke, de nyílt szívű népünknek a szeretetét. Megiássák, ha komolyan akarják ezt, úgy az nagyon könnyen sikerülni is fog Önöknek."

A legjobb schweizi órák

Csáky órák Arad
Bul. Regede
Ferdinand,

a Lutheránus templommal szemben.

Saját műhely!

vadarnét habzó szájjal, eszméletlenül találtak a földön. Azonnal orvosiokért telefonáltak és rövid idő alatt dr. Kabdebo György, dr. Windholz Béla és Moga Cornelia dr. érkeztek meg a szerencsétlen uriaszonyhoz, akin gyomormórást alkalmaztak. Az orvosi vizsgálat azonban megállapította, hogy a tragikus sorsu beteg állapota nagyon súlyos, mert a méreg mennyisége igen nagy volt. Az urinó az öngyilkosság után azonnal eszméletlen állapotba került és azóta egyáltalában nem tért magához. Orvosai állandóan ágya mellett töltik minden idejüket, de a gondos beavatkozás dacára is kizártnak tartják, hogy az életunt aradi urinót meg lehessen menteni az életnek.

A lakás azóta valóságos bucsujáró hely. Az uriaszony tragikus öngyilkosságának híre mindenütt igen nagy részvétet keltett és az ismerősök egymásnak adják a kilincset. Beengedni azonban senkit sem lehet — orvosi rendeletre. S ha netalán megjelenik apólonó, vagy családtag, az aggodalmas arcok részvételtjes kérdéssel rohamozzák meg őket:

— Vajon van valami halvány reménysugár?

Mert özvegy Lengyel Tivadarnét, az élet nehéz küzdelmétől elfáradt öngyilkos aradi uriaszonyt szerették, becsülték mindenütt...

Eltemették

Horváth János táblabíró

(Arad, dec. 15.) Ma délután 3 órakor általános részvétel mellett helyezték örök nyugalomra Horváth János táblabíró, az aradi törvényszék bírójának közbecsülésben állott tagját. A koszorúkkal borított koporsó körül a rokonok, barátok, kartercsak és tisztelők hatalmas tömeg gyülekezett és ott volt a szomorú gyászmenetben Barbura Scver dr. törvényszéki főelnök vezetésével a törvényszék, Niculescu Miklós főügyész vezetésével az ügyészség, Zih József vezetőjárásbíró vezetésével a járásbíró, teljes bírói kara, az aradi ügyvédi kamara képviselőiben Schütz Henrik dr., Arad város képviselőiben Chicin Remus dr. ügyvéd, az interimár-bizottság helyettes elnöke, azonkívül Barabás Béla dr. magyarpárti szenátor, Beles Jenő dr. közjegyző, valamint a törvényszék, az árvaszék és a munkásbiztosító pénztár több vezető tisztviselője, s Arad társadalmának sok-sok számottevő tagja. A megható gyászszertartás után megindult a temetési menet s a város társadalmának őszinte részvétele mellett helyezték örök nyugalomra a felső-temetőben levő családi sírboltban Horváth Jánost, az igaz bírót.

Karácsonyfadíszel

nagy választás Sándor Forancrel Arad

— Az aradi román négyzet ünnepe. A Román Négyzet kérvényt nyújtott be a város vezetőségéhez, amelyben kérte, hogy december 19-én bocsássák rendelkezésére a Kulturpalota nagytermét, ahol nagyszabású vallásos ünnepélyt rendez Gergely püspök vezetésével. A város teljesítette a kérelmet.

— Sirközelet. Néhai Kohn Dávidnak, az aradi ízr. hitközség főkántornának siremlékét f. hó 19-én, vasárnap déli 12 órakor avatjuk fel, mely kegyeletes ünnepélyhez az elhunyt tisztelőit ezuton hívja meg az ízr. hitközség előjárósága.

— Mintabálát rendeznek az aradi uszók. Szombaton este a Központi báltermében rendezik Arad összes sportegyesületeinek uszói Lázár Ágoston dr. alispán fővédnöksége alatt a nagyszabású Uszóbálát, a mely iránt rendkívüli érdeklődés nyilvánul meg. Arad társadalmának színe-java megjelenik ezen a táncestélyen, amit valósággal mintabálnak rendeznek meg. Az Uszóbálon mindenki táncolni fog. Egyedülálló szenzációs attrakció a táncverseny: akik a legtöbb táncossal, vagy táncosnővel táncolnak, értékes jutalmat kapnak.

Egyiptomi cigaretták Pesten

Megnyílt a volt magyar képviselő különlegességi trafikja.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) A mai napon nyílt meg Budapesten a magyar főváros kétségtelenül legérdekesebb különlegességi trafikja, amelynek tulajdonosa egy volt országgyűlési képviselő: Kállay Tamás. Ezzel a megnyitással visszatértek Magyarországra a tizenkét év óta nélkülözött valódi egyiptomi cigaretták. Kállay Tamás előkelő ízléssel rendezte be a legújabb pesti különlegességi trafikot s a ragyogó fehér pultokon egész serege a rég nem látott pompás különlegességeknek, amelyeknek árai a következők:

Egyiptomi cigaretták. Nestor Gianaclis Ltd. King (25 darab) 50.000 K. Queen (25 darab) 47.000 K. Phoenix (25 darab) 45.000 K. Kyriazi Freres. Elite (25 darab) 45.000 K. Imperatore (20 darab) 36.000 K. Iris (20 darab) 32.000 K. Dimitrino et Co. Luxor (25 darab) 50.000 K. Pour les Princes (25 darab) 50.000 K. Le Khedive (Ed. Laurens Ltd) Figaro (25 darab) 52.000 K. A. Chelms et Co. Ramses (25 darab) 425.500 K. Hyksos (25 darab) 42.500 K. M. Melachrino et Co. Anubis (20 darab) 34.000 K.

Angol cigaretták. 'Abdulla et Co. Ltd. Abdulla 11. sz. (25 darab) 52.500 K. Abdulla 16. sz. (25 darab) 42.500 K. Alfred Dunhill Ltd. Duke Turkish (25 darab) 62.500 K. Dunhills London (50 darab) 80.000 K. British American Tobacco Co. Ltd. Gola Flake (20 darab) 24.000 K. Clysma (25 darab) 30.000 K. Teofani et Co. Ltd. Turkish (Rose tipped) K. O. (25 darab) 75.000 K. Peut (Gold tipped) K. O. (25 darab) 65.000 K. Empire (Cork tipped) K. O. (25 darab) 62.500 K. H. E. Lavory et Co. Turkish 5. sz. (Round) (20 darab) 38.000 K.

A Havanna szivarok árai 310 zertől—egymillió korona között váltakoznak 25 darabonként. A legolcsóbb cigaretta különben a Miss Blanche, darabonként 1200 korona, a legdrágább a rózsak-

vetű Teofanic-féle Kings Own, darabja 3000 korona, a legdrágább szivar a Coronas Immennas, ez épen 17 cm. hosszú és 40.000 koronába kerül darabja. A törté-

Nagyarányu vamvisszaelés a torneai határon

Az aradi rendőrség óriási apparátussal dolgozó selyemsempészetet leplezett le. — A bűnösöket nyomban felfüggesztették állásuktól.

(Arad, december 15.) Az Aradi Közlöny néhány nap előtt beszámolt már arról, hogy az aradi államrendőrség napok óta nagyszabású csempészési ügyben folytat széleskörű nyomozást. A nyomozás a mai napra szenzációs eredményt produkált, amennyiben sikerült a bonyolult csempészési ügyet teljesen kideríteni és az ügyben szereplő egyvéneket leleplezni. A minden részletében érdekes esetről az alábbi tudósításunk számol be:

Nemrégiben az aradi ügyészség tudomására jutott, hogy egy Arad környékén levő határközségben a vámisztviselők és más hivatalos egyének közrejátszásával már húzamosabb idő óta nagyarányú csempészes folyik. E vádak szerint a vámisztviselők az elvámolás megkerülésével olyan árukat engednek át a határon, amelyek tetemes vám alá esnek s amelyek elengedését az illető tulajdonos cégtől óriási hasznot vágnak zsebre a csempésző tisztviselők. Az aradi ügyészség a maga részéről Missir ügyészt delegálta, míg az államrendőrség részéről Jancu Traian rendőrigazgató, Cherches komisszár és Mihailovits Milos detektív vett részt a csempészes fölkerítésében és hosszas, fáradságos munka után az ügyes nyomozók kutatásait teljes siker koronázta. Megállapították ugyanis, hogy az ügy szála az aradmegyei Tornea községhez vezetnek és itt történik a nagyarányú vámanipuláció.

Megfigyelték a nyomozó közegek, hogy a napokban ismét nagy selyemszállítmány (400 kgr.) érkezett Párisból és két vámisztviselő: Sabanov és Panait Athanasiu minden elvámolás nélkül tovább engedték az óriási vámilletéket kitevő selyemrakományt. A szállítmány csendben a csálai állomáshoz érkezett, ahol Crisan György állomásfőnök fogadta a bejövő árut és az árut kísérő cégtisztviselőt, valamint a csempészséknél szemét hunyó egyik vámost. Kisebb vesztegelés után innen is tovább küldötték az árut a jelzett céghez a regátba.

A nyomozás itt szenzációs bizonyítékokat szerzett, aminek segítségével sikerült a csempészes egész folyamatát a legprecízebben leleplezni. Megállapítást nyert, hogy a két segédkező vámisztviselő minden átcsempészett kiló selyem után 500 lej, míg az állomásfőnök ládanként 1500 lej kapott a regáti cégtől „tiszteletdíj” címén. A kísérő vámos épen a pénz felvételéért utazott az áruval. De most jött az igazi meglepetés. A nagyértékű selyem helyett a regátba mindössze néhány köteg szalma, papírhulladék érkezett. A selyem eltűnt. De a nyomozást végző aradi hatósági funkcionáriusok nyomban megállapították, hogy az áru a csálai veszteglés ideje alatt tűnt el.

Ott ugyanis az állomásfőnök ki cserélte az óriási összeget képviselő selyemárut a már előre el készített hulladékkal, sőt később még azt is megtette, hogy az

neti hűség kedvéért megemléjk, hogy az új bolt első vevője Teleki József gróf volt, aki 50 darab Gianaclis-cigarettát vásárolt kerrek 100.000 koronáért.

így eltulajdonított selyemárut épen eredeti tulajdonosának, a kifosztott regáti cégnek ajánkotta fel 400.0000 lejért. A cég még így is beleegyezett az áru megvásárlásába, mert még ilyen körülmények közt is tetemes összeg

Elárverezték Jászai Mari aradi könyvét

Százszázötvenezer koronát adtak a nagy magyar tragika egy autogramjéért

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Jászai Mari nagyértékű hagyatékának árverése már napok óta folyik az Ernstmuzeumban. A nagyobb ingóságok után ma sor került a megboldogult ezerkötetes könyvtárára. Árverésnek az adott érdekében, hogy sok könyvben benne volt Jászai aláírása, ex librise, vagy kritikai megjegyzése és különösen az ilyen példányok iránt mutatkozott hatalmas érdeklődés. Értékes és nagy munkák keltek el nevenséges olcsó áron, míg új kiadások és könyven megszerzhető könyvek tekintélyes árakat értek el, mert a katalógus Jászai hosszabb bejegyzéseit hirdette azokban.

Ady Endre került legelőször sora. A Vér és arany első kiadása. Jászai Mari sajátkezűleg írta első oldalára a nevét. 50.000 korona a kikiáltási ár. Percek alatt kifizetésre emelkedett az összeg, végül is 500.000 koronáért vették meg. Babits három kötetét 30 ezerről 260 ezerre licitálták. Egyáltalán a magyar könyvek iránt mindvégig nagy érdeklődés nyilvánult meg. Ezenben a 15 kötetes Brockhaus-lexikon nagynehezen 230.000 koronáig ment fel, de Alexander Bernát minden boltban kapható Shakesneare-tanulmányának árát 30 ezerről 600 ezerre verték fel, mert az elhunytak sok marginális jegyzete volt benne. Ezeknek szólt a nagy érdeklődés.

Az aukción előkelő közönség vett részt. A nagyszabású testvéröccse is vett néhány szerény kis könyvet, amikhez bizonyára személyes, kedves emlékek fűzik. Az árverés egyébként körülbelül 200 milliót eredményezett.

Egy csomó Tauchnitz-kötetet is árvereztek, köztük Dickens egy regényét. Az utolsó lapra Jászai Mari energikusan kékceruzás betűkkel ezt írta oda: ostobaság.

Gramofonok,

„His Masters' Voice”, „Columbia”, „Decca” valamint táncos művészlémezek, rendkívüli nagy választékban Hegedüs cégnél Arad.

szeget takarított volna meg, hiszen a vámolási költségek jóval nagyobb összeget emésztettek volna fel. A cég tehát az állomásfőnök ajánlatát elfogadva nyomban 100.000 lej előleget küldött Crisannak, aki erre el is indította az első selyemtranszportot. Ekkor lépett közbe az éber nyomozó csoport és teljesen rávilágítottak egy a vámtisztviselők, mint a két vaggonfosztogató vasuti főtisztviselő üzemeltetőre. A leleplezett egyvéneket nyomban felfüggesztették hivataluk teljesítésétől. A nyomozás nagy apparátussal folyik, a közeljövőben nagyon érdekes letartóztatások várhatók.

Százötvenezer koronát adtak érte. Pláton Apológiáját 25.000-ért kikiáltották ki, 25.000-et adtak érte.

Emmerson egy kötetébe ezt írta be Jászai Mari: „Aradon vettem ezt a könyvet, olvasásába is Aradon kezdtem bele.” Háromszázötvenezer koronát adtak ezért az egy kötet könyvért.

De 22 kötet Dumas 240.000 koronáért került el, mert nem volt benne semmi kézírás, csupán a nagyszabású ex librise az első oldalon: Ex libris Mirja. Goethe 12 köteté borkötésben 470.000-ért, de már Goncourt vékony fizetése kéje 750.000 koronára emelkedett, mert Jászai Mari megjegyzéseit voltak benne feltalálhatók. Csaknem valamennyi magyar szerző dedikált egy kötetet Jászai Mari-nak. Szomorú Dezső Harry Russel Dorsan-ját, a szerző autogrammjával, 50.000-ról 600.000-re hajtották fel. Ha történetesen Jászai Mari nem gondoskodna arról, hogy csaknem minden egyes kötetében ott legyen apró gyöngyszerű névaláírása, akkor a mai aukció bizony igen keveset jövedelmezett volna Jászai Mari örökösöknek. Hogy mennyit eredményezett Jászai Mari könyvtárának aukciója, ma még nem lehet megállapítani, de hozzávetőlegesen 200 millió koronára becsülik.

Az aradi Urániában

ma
SUZETTE

mint detektív

Vigjáték.
Főszerepben:
Rod la Roque.

Az előadások 5, 6, 7, 8 és 9 órakor kezdődnek.

Ha a lap kézbesítési helye megváltozik,

ha későn kapja a lapot,

ha nem kapja a lapot,

ha a lap kézbesítése körül bármilyen panasz van, értesítse a kiadóhivatalt, hogy a szükséges intézkedést megtehesse.

Jön! Habsburgház tragédiája Jön!

Betiltás fenyegeti a Magyar Hirlapot

A budapesti bírói kar felzudulása egy támadó cikk miatt. — Ujból megjelenik a Világ.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Alig fél éve annak, hogy a megszüntetett „Világ” helyébe a „Magyar Hirlap” lépett s erre most egyszerre két nagyon súlyos csapás zúdult. Az egyik régebbi keleti okból ered, a másik azonban mai származású. Dr. Feleký Géza, a „Világ” volt főszerkesztője a frankhamisítási ügyvel kapcsolatban azt írta január 8-án a „Világ”-ban, hogy Eckhardt Tibor fajvédővezér kalandor, aki támogatja a frankhamisítókat és az országot erkölcsi veszélybe döntötte. A Töreký-tanács az Eckhardt által indított rágalmozgások perben Felekýt öthavi fogházra, huszmillió korona pénzbírságra és az Eckhardtnek fizetendő százmillió korona kártérítésre ítélte. A védelem felebbézetést jelentett be. Feleký Géza dr. erre tegnap vezércikkét írt a „Magyar Hirlap”-ba, amelyben azt mondta, hogy a budapesti

törvényszék polgári bíróságának egy magas funkcionáriusa zsarolást követett el és megvesztegetésben bűnös. Minthogy az illető bíró neve nem szerepelt a cikkben, ma a budapesti törvényszék polgári bíróságának összes tagjai testületileg felszólították az igazságügyminisztert, hogy a „Magyar Hirlap”-ot azonnal szüntesse be és a cikk szerzője ellen indítsa meg a bünvádi eljárást. Ha az igazságügyminiszter a bírák kívánságát csakugyan teljesíti, akkor alig fél évvel a „Világ” után a „Magyar Hirlap” is megszűnik.

Ugyanekkor megbízható budapesti forrásból az a hír érkezik, hogy a magyar kormány hosszas kérdés után végre megengedte a Purjesz-családnak, hogy a „Világ”-ot újból megindíthassa. Hír szerint már a szervezési munkálatok is megindultak: az új „Világ” felelős szerkesztője Purjesz Imre dr. lesz.

KÖZGAZDASÁG.

Aradon nem lesz CFR. kerületi igazgatóság.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Az államvezetők új szervezeti törvénye megszünteti az eddigi üzemigazgatóságokat és helyükbe visszaállítja a kerületi igazgatóságokat. A kerületi igazgatóságok székhelye Bucuresti, Iasi, Timisara, Cluj és valószínűleg Brasov lesz.

A szenátus mai ülésén Mosoiu tábornok a liberális párt nevében tiltakozó deklarációt olvasott fel az új közlekedésügyi államtitkárságról szóló törvényjavaslat ellen, amely megszünteti a CFR. autonómiáját. A volt miniszter szerint törvényellenesen jártak el, mert a javaslat nem kapta meg a legfőbb törvényhozói tanács hozzájárulását. Utána Mitúineu külügyminiszter ratifikálásra be-terjeszti a nemzetközi postaegezményt.

Zürichben 2.70, Párisban 13.25 a lej.

Helyi valutaárak. (December 15.) Kifizetések: Newyork 195, London 950, Prága 5.80, Páris 7.92, Milánó 8.80, Zágráb 3.46, Bécs 27.63, Amsterdam 78.50, Berlin 46.70, Budapest 362, Zürich 37.80. — Áru: Dollár 196, cseh korona 5.80, francia frank 7.90, olasz lira 8.80, dinár 3.40, osztrák schilling 27.70, márka 46.60, magyar korona 364, svájci frank 38. — Pénz: Dollár 194, cseh korona 5.50, francia frank 7.40, olasz lira 8, dinár 3.20, osztrák schilling 27.40, márka 45.50, magyar korona 375, svájci frank 37. — Irányzat: szilárd.

Zürichi tőzsdényítés. (December 15.) Berlin 123.20, Amsterdam 207, Newyork 517.37.50. London

2509.75, Páris 20.55, Milánó 22.95, Prága 15.33, Budapest 72.50, Belgrád 9.12.50, Bucuresti 2.70, Varsó 57.50, Bécs 73.

Zürichi tőzsdézárlat. (December 15.) Berlin 123.10, Amsterdam 207, Newyork 517.12.50, London 2509.25, Páris 20.50, Milánó 22.95, Prága 15.33, Budapest 72.55, Belgrád 9.12.50, Bucuresti 2.70, Varsó 57.50, Bécs 73.

Devizák: Páris 7.65, Berlin 45.90, London 930, Newyork 191.50, Milánó 8.65, Zürich 37.05, Bécs 27.20, Prága 5.69. — Valuták: Napoleon 790, márka 45, léva 1.38, török lira 0.92, angol font 940, francia frank 7.80, svájci frank 37, olasz lira 8.60, drachma 2.30, dinár 3.30, dollár 191, lena zloty 21, osztrák schilling

27.50, magyar korona 27.50, cseh korona 5.65.

— Az Aradi Áru- és Értéktőzsde szombaton, e hó 18-án délután 5 órakor az aradi kereskedelmi és iparkamara nagytermében rendes évi közgyűlést tart, amelynek tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az 1925. évi zárszámadások jóváhagyása. 3. Költségvetés az 1927. évre. 4. Jelentés az 1926. év eddigi ügymenetéről. 5. Az iparigazolványok vizsgálatának kérdése tőzsdeperekben. 7. Esetleges indítványok.

— Budapesti pénzügyi intézet tökémeleése. Budapestről jelentik: A Belvárosi Takarékpénztár Rt. igazgatósága a tegnapi napon Székely Ferenc udvari tanácsos elnöklete alatt megtartott ülésén elhatározta, hogy az e hó 23-ára összehívott rendkívüli közgyűlésnek előterjesztést fog tenni a takarékpénztár alaptőkéjének felemelése iránt. Az indítvány szerint az intézet alaptőkéje 3.000.000 pengőről 6.000.000 pengőre emeltetnék fel, még pedig oly módon, hogy 60.000 darab 50 pengő névértékű új részvény kerül kibocsátásra 62 és fél pengő árfolyamon, ami a ma még forgalomban levő 1000 korona névértékű részvények után 39.062 és fél koronának felel meg. Az új részvények az 1927. üzletévtől kezdve részesülnek osztalékban. Az alaptőke emelési művelet keresztülvitelénél az igazgatóságot az a törekvés vezérli, hogy a takarékpénztár saját tőkéjét összhangzásba hozza az intézet kezelése alatt álló idegen tőkékkel, melyek egyrészt a betétállomány örvendetes gyarapodása folytán, másrészt pedig az egyre növekvő záloglevél forgalom következtében ez év végéig igen jelentékeny mértékben megduzzadtak.

MOZI.

— A világ legújabb és legérdekesebb eseményeit az Ulpia film Journal közli, melyet csütörtökön este vetít az aradi Apollo. A következő nagy és érdekes események kerülnek bemutatásra:

1. Newyorki hajókeresztelés.
2. A legújabb keleti események.
3. A felfordulhatatlan autó.
4. Suzanne Lemglant tennisz bajnok Amerikába utazik.
5. A legnagyobb árvíz katasztrófa.
6. Amerika sportja 70.000 nézővel.
7. Új gyémántmezők felfedezése.
8. Az amerikai flotta felvonulása.

— Rod la Roque a tiznarancsolat főszereplője csodálatos alakítást nyújt az aradi Uránia mozgószínház legújabb filmjében, a Susette mint detektív nőben. A film másik főalakja Bebe Danfels aki Rod la Roque-val együtt bravuros és izgalmas jelenetekkel szórakoztatja a közönséget. A nagyszabású kalandor film péntekig marad műsoron és az előadások fél 5, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

— A szellemes francia vígjátékok em lékét kézi élénk az a film, amelyet

csütörtökön Ne házasodj címen mutat be az aradi Apollo mozgószínház. A legszebb magyar mozgószínház Bányk Vilma, a kép főalakja. A film szombatig marad műsoron és az előadások fél 5, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

— A Habsburg-ház tragédiája kerül vetítésre Aradon.

A nyemor halottja

Bucurestiből jelenti tudósítónk: A tisztviselőosztály szomorú helyzetére vet megdöbbentő világot Ionescu Lili bucuresti-i 22 éves tisztviselő tragikus halála. A fiatal tisztviselő, aki a kereskedelemügyi miniszterium tisztviselője volt, tegnap öngyilkossági szándékból levenlőtte magát. Hátrahagyott leveleiben azt írta, hogy nyomorgott, csekély fizetéséből még a legszükségesebb igényei kielégítésére sem tellett s mert nem tudott becsúszni lenni, inkább megvált az élettől. A fiatal tisztviselő tragikus halála a fővárosban általános részvételt keltett.

Rádió-műsor.

Csütörtök, december 16. Wien—Gréc. 21.05. Kamarazeneest (Beethoven). — Pozsony. 18. Hangverseny. — Milano. 16.35. Jazz-band. — 20.45. Hangverseny. — 22.45. Jazz-band. — Breslau. 16.30. Brahms—Dvorák-délután. — 22.45. Táncezen. — Prága. 20. Hangverseny. — London—Darenty. 21. A nemzeti zenekar Wagner hangversenye. — 22.15. Táncezen. — Stuttgart. 20. Zeneestély. — Róma. 17.15. Hangverseny. — Frankfurt a. M. 23. Táncezen. — Berlin. 21. Fuvós zenekari hangverseny. — 23.30. Táncezen. — München. 21.15. Filharmonikus hangverseny. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. — 16. Németnyelvű irodalmi előadás. — 17.02. Az Opera kamarazenekarának Beethoven hangversenye. — 18.20. Jozsi előadás. — 19. Operaelőadás.

Az aradi Apollóban
Bányk Vilmával
a főszerepben

Ne házasodj.

Hét nap egy házaspár életéből.

Bemutatója ma csütörtökön

Az előadások 1/2 5, 6, 1/2 8 és 9 órakor kezdődnek.

Felelős szerkesztő:

RETHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judefului.

Érdekes cikkek, riportok és rajzok jelennek meg az
Aradi Közlöny szenzációs karácsonyi számában!

Tankok hajszolnak egy angol írónő

Rejtélyes eltűnés tartja izgalomban az angol arisztokráciát

(Az Arad közlöny távirati tudósítása.) A maga nemében szinte példátlanul álló rejtélyes esemény tartja hetek óta izgalomban az angol főváros legelőkelőbb körét és serkenti fokozott, de eddig eredménytelen munkára a londoni rendőrséget. Nem kisebb dologról van szó, minthogy **Cristie Agata**, **Cristie Alfréd** ezredes felesége, a híres regényíró, nyomtalanul eltűnt. Az írónő eltűnése már csak azért is nagy izgalmat kelt, mivel **Cristie Agata** tagja volt a legelőkelőbb londoni társaságoknak és férje a trónörökös barátja lévén, bejáratos volt az udvarhoz is.

Az írónő november 21-én felült gyönyörű Rolls Royce autójára és elrobogott Newlands Corner felé. Maga vezette a kocsit, majd megállt egy mocsaras és hináros erdő szélén, levetette igen értékes asztracán bundáját és elindult gyalog valamerre. Hogy merre, hová, ezt a rejtélyt még eddig nem tudta senkisé megfejtetni.

Az írónő után még a királyi udvar is érdeklődött, aminek következtében az angol rendőrség

aztán munkába fogott, amely ugyancsak példátlan a maga nemében. Ötszáz rendőr 24 tiszt vezetése alatt kutatott az eltűnt után, majd mikor ez sem vezetett eredményre, több repülőgépet béreltek és úgy kutatták alacsonyán szállva keresztül-kassul a vidéket. Hiábavaló volt azonban minden. Végül a katonaságtól tankokat kértek kölcsön és ezekkel az irgalmatlan masinákkal mentek neki a sűrű bozótoknak. Egy csomó állatot gázoltak össze, igénybe vették az írónő kutyáját is, de minden erőlködés meddőnek bizonyult.

A férj erélyesen megcáfolta az újságírók előtt azokat a híreket, mintha rosszul élt volna feleségével és ez volna az oka az eltávozásnak. Kijelentette, hogy azt sem tartja valószínűnek, hogy felesége öngyilkosságot követett el. Mivel kiderült, hogy az írónő már régen foglalkoztatta az, hogy miképpen lehet egészen nyomtalanul eltűnni, azt hiszik, hogy ezt a kérdést akarta megoldani demonstrative és azért indult el rejtélyes útjára.

Erdekes körülmény az is, hogy az ezredesék dús gazdag embe-

rek és ennek ellenére az írónő úgy dolgozott, mintha rá volna szorulva a honoráriumokra. A rendőrség nem tartja valószínűnek, hogy meggyilkolták, inkább azt hiszik, hogy ismeretlen tettesek egyszerűen elrabolták az ezredesnét, mikor a völgyben sétált.

A nyomozást nagyon megnehezíti az, hogy az írónő előéletéről igen keveset tudnak. Nem lehet megállapítani, hogy kikkel érintkezett intímebben, sőt még azt sem, hogy hol vacsorázott utoljára. Az előkelő angol társaság közmondásos zárkózottsága a rendőrséggel szemben is érvényesül, úgy, hogy a londoni rendőrség és a detektívhadak csaknem minden támaszpont nélkül kénytelenek kutatni a titokzatosan eltűnt írónő után.

Jön! Jön!
JEAN GILBERT OPERETJE
Ártatlan Zsuzsi
ÉNEKBETÉTEL.

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

Értesítés.

Értesitem a m. t. közönséget, hogy a Str. Moise Nicoara (Petőfi-ucca) 2. alatt

csemege üzletet

nyitottam, hol a legszebb gyümölcs, friss cukorka és élelmiszer kapható.

Szíves pártfogást kér

7418

Kohn Sarolta.

K o k s z

prima külföldi érkezett.

Minden mennyiségben kapható

házhoz szállítva!

Vagontételt promt szállítva.

Avram Stern si Co.

Bul. Reg. Ford. (Boros Béni-tér) 56.

Karácsonyi ajándék!

2 méter magas szép

Phönix pálma eladó.

Schweffer kertésznél Weitzer J.-u

Karácsonyi vásár!

Szalón cukorka! Fantazie figurák!

Ajándék bonbonok a legelegánsabb dobozokban! Állandóan friss áru. Nagy választék ARAD, Str. ALEXANDRI (Salacz-ucca) 1. sz. 7412

Legalkalmasabb

a j á n d é k
e s e r n y ő-
és b ő r ö n d

legelőcsöbben beszerezhető
!! óriási választék !!

TRANSYLVANIA

speciális

ernyő- és bőrönd-áruházban

Arad, Bulv. Regina Maria No. 12.
(Fischer Eliz palota.)

Ernyő javításokat jutányosan vállalunk.

„TRIUMPH”

DOBOZGYAR ARAD,
Str. Cantacuzino (Határ-u.) 33.

Elvállal mindennemű nyers és berített dobozok készítését.

Elsőrendű anyag és munka! Promt szállítással! Versenyképes árak! Tegyen próbarendelést!

Mindenkinek saját érdeke meggyőződni, hogy legelőcsöbben vásárolhat **Bogyó A. női harisnyát** 28 lejtől 145 lejtig! Férfi és gyermek harisnyát 20 lejtől! Keztyűt 45 lejtől! Nappa bőrkeziya L. 248! Selyem saal 180 lejtől! Reform nadrágot 68 lejtől! Női és férfi kötött mellények! Pulloverek! Gyermek Strada Eminescu 13. sz. 7412

Pyram cipőkrém, parkett-pasta padlólak, bőrfektetítő stb. minősége **kiváló.**

Kizárólagos képviselő: **FRIEDMANN Arad**, Str. Eminescu 30, Ortutay-palota. Telef. 6-85

Szörmekiárusítás!

Szörmek, bundák és szörmekabátok eladása az **Eisenstädter-féle csődtömegből**
!! a mai nappal megkezdődtek. !!
ÜZLETBERENDEZÉS ELADÓ.

Babaparokát gyönyörű kivitelben készítik, továbbá mindenféle modern hajmunkák mint parokák, hajrészek, transzformációk és hajfonatok legelőcsöbben készítenek és állandóan a raktáron tartok **Fischer János** hölgyfodrász Arad Cal. Banatului 12.

Megjött! „PETROLUX” Megjött!

a csodafény, a falu villanyvilágítás. — Minden petroleum lámpára azonnal rá szerelhető.

Felszerelt asztali lámpa 1600. — lejtől

Kérjen árjegyzéket. 6087

„PETROLUX” Timisoara, IV., Bem-u. 44.

1000 lejen felüli vásárlásnál 10% engedmény!

Ma legelőcsöbben bevásárlási forrás:

M. FISCHER

üvegkeresk. Arad, Neuman-palota hol legnagyobb választékban kaphatók:

eredeti japán Nouwica hollandi, velencei, melsseni, Rosenthal, Bleikristall dísz tárgyak és használati cikkek. 6547 Modern képeretkeztést és ábrázolást is legelőcsöbben vállal.

1000 lejen felüli vásárlásnál 10% engedmény!

Finom lugmentes tartósan habzó borotva szappan tucat 45 lej.

Igen finom illatu Köini viz 100 gram 16 lej.

Nemes orgona, Chypre, L. Origan Orosz stb. kölni 100 gram 35 lej 7898

HEHS VILMOSNÁL Arad (László Vilmos-ucca).

Csokoládé Király karácsonyi kiállítása megkezdődött.

Legelőcsöbben választék cukorka és csokoládé különlegességekben. Szalón-cukorka különlegességek állandóan friss és legelőcsöbben kaphatók. Saját gyári. Legelőcsöbben árak

Nagy karácsonyi vásár! Női és gyermek télikabátokban Mélyen leszállított árak!

Győzdjén meg saját érdekében utólagosan versenyképességet! Minden vevő egy szép ajándékot kap

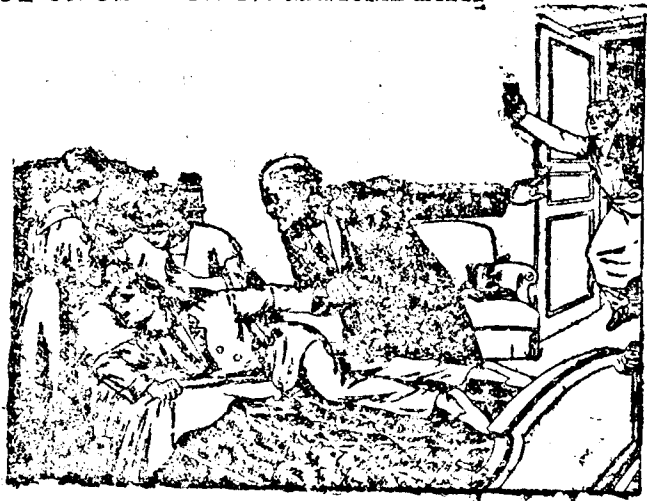
Iuliu PLESZ Gyula

Központi ruhanagyáruházban Arad, Str. Colonel Pirlei 5. (Vörösmarty-ucca) A színház hátsó bejáratával szemben

URODONAL

megszünteti a görcsös vesebántalmat.

Szeműdés
Rauma
Köves képződések
Vérrelmeszedés
Marevgörce.

A feloldott húgysav következtében a vese rendes működését sevitte elő az URODONAL.

AZ URODONAL kitisztítja a májat és az izületeket, feloldja a húgysavat, elősegíti az emésztést és meggátolja az elhízást.

Chatelein laboratoriu-mok 2 Bis Rue de Valenciennes Paris.

Az Urodonal-at végzett desintoxiális (vesefertőtlenítő) kúrának semmi visszahatása nincsen, nem idéz elő ellenességet, nem okoz lehangoltságot. Hatása azonban csak akkor tökéletes, ha ezen szer használata idején a beteg diétikus (húsfalán) táplálékot és orvosa rendelésére Sinuberase-fő gyümölcszeteket vesz magához. Ezzel egyidejűleg tartandó az Urodonal-kúra, amely az egyetlen hatásos gyógymód a húgysavak eltávolítására; a vért is alaposan megtisztítja és ezáltal az emésztést elősegíti. — Az „URODONAL“ az egyedüli szer, amely a savak képződését meggátolja.

Dr. I. DARBOT a párisi orvosi egyetem rektora. — Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Romaniai vezérképviselő: „STANDARD DROGÉRIA“ 2. Str. Zorilor Bucuresti.

Karácsonyi árak Muzsai-nál Arad

színházzal szemben.
Gyapju öltöny téli ... .. Lei 1750
Double raglan v. ulster téli Lei 2350
Téli kabát szőrme sál gallérral ... .. Lei 2850
Bőr kabát szőrme bétés és gallér Lei 4000
Mérték szerinti szabóság. Nagy posztó raktár.

Friss hal kapható esütörtökön és pénteken Luttwák József cégnél Arad

Ugyanott rézeburgonya negyben és klosnyben

ÉRTESÍTÉS.

Megnyitk személyes vezetésem alatt a teljesen újonnan átalakított

„DIANA“ kádfürdő

minden kényelemmel ellátva. Borbély, tyúkszemvégés. Ruhavasalás. Meleg kabin. Figyelmes kiszolgálás. Nyitva reggel 6-tól este 9-ig.

Kérem t. ismerőseim szíves pártfogását. Teljes tisztelettel:

BRAUN JÓZSEF.

Elsőemeleti

modern 8 szoba, elő, fürdő, eselészobás lakás a volt Kossuth-uccában, 8 éves áruházzal szerződéssel és évi 86,000 lej bér mellett lelopés-sal A T A D O. Bővebbet:

BRANUL irodában Arad, főpostával szemben.

Volt Kossuth-uccához

közfelfkvv, szatócsüzletnek igen alkalmas sarok kis magánház, jelenleg 12.000 lej évi bérjövdelemmel, vétel esetén átvehető 3 szobás szerény lakással, 175.000 lejért eladó. 140.000 lejtel átvehető. Uraul Iroda Arad, főpostával szemben.

Utazót,

ki agépesakmában teljesen jártas keresünk. Csakis agilis, reprezentáló, komoly, állandó erő küldje ajánlatát: Friedrich Testvérek Gépgyára Timisoara. 7402

500 m³ prima tölgyrönk

25-45 vastag, 3-6 m. hosszban eladó.

Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 7855

Vendéglő,

kávéház, üzletek, raktárak és műhelyek részére 7410

kiadó

helyiségek, elfoglalhatók. Arad, Bulv Reg. Ferdinand 68-65, szám alatt. Érdeklődni ugyanott I. em., 11. ajtó.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudni való az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjt szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetéséi ára hétköznap 4 lej — heti vasárnap 5 lej. — Vastagabb betűvel 8 lej, illetve 10 lej. — A vas tagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 3 óráig vesztünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szóig: hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmazza fogva eredeti alakjában nem körözhető, azt minden egyes esetben megváltoztatja, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetéseket telefon után is felvehetők, telefon szám: 151. * * * * *

Levelezés.

MEGISMERKEDNÉK olyan intelligens uriemberrel, akinek domborműnyomá-sos névjegyre és levélpapírosra van szüksége. Megrendelhető minden papír-kerekedésben. 7291

Alkalmazás.

IRODAI gyakorlattal bíró, gép- és gyorsírásban jártas hivatalnoknő állást keres. Érdeklődök szíveskedjenek címüket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába leadni. 7373

HANGYA szövetkezet Vinga keres üz-letvezetőt 1927. évi február hó elsőjére. Fizetés 1500 lej és 1% forgalmi jutalék, szabad lakás, fűtés, világítás. Ovadék 40.000 lej. Ajánlatok „Hangya“ igazga-tóság címére küldendők. 7346

EGYEDÜLÁLLÓ középkorú ur földbir-tokos, keres egy intelligens nőt háztar-tása vezetéséhez, aki jól főzni tud és a gazdasághoz is ért. Ajánlatok „Ko-moly“ jelige alatt az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbít. 7403

Lakás.

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Arad, Piata Catedralei (Tököl-tyér) 10. 7405

KÜLÖNBEJÁRATU csinosan butoro-zott szoba azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 7414

Vétel és eladás.

SZEP fűlkés vaskályka, vasüst, hack-stok eladó. Cim az Aradi Közlöny ki-adóhivatalában. 7413

MEGVÉTELRE keresek 8 HP. fiatal magánjáró kázanokat, egy 3 mtr. hosz-szu, keveset használt esztergapadot és egy szíjhajtású furógépet. Cim az Ara-di Közlöny kiadóhivatalában. 7288

KARÁCSONYRA bizományba keresek gyermekjátékokat, disztárgyakat, bőrön dőket, mű- és antik tárgyakat, komplett szobaberendezéseket, szőnyegeteket, köz-szükségleti cikkeket, férfi ruhaneműt, egyes butordarabokat stb. Salgóné, Arad, Str. Consistorialui 12. (Batthyány ucca) I. em. jobb. 1000

DECEMBER 31-ig tart a végkiárusítás a Salon Artistiqueben. A megmaradt butorokat, porcellánokat, festményeket, szőnyegeteket, műtárgyakat minden elfo-gadható áron eladjuk. 2601

Üzletek.

TÖBB üzlethelyiség Strada Eminescu 3, átjáró házban kiadó. Bővebbet Arad, Str. Eminescu 5. 6999

ÜZLETHELYISÉG fűszerberendezéssel, kétszobás lakással forgalmas helyen kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhi-vatalában. 7415

A régi jóhr-nevű osino-san berendezett „Jó pásztor“-hoz

PÉNZKÖLCSÖNT Keresek prima be-táblázásra. Ajánlatokat „Hitelképes“ jel igére az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 7827

Eladás.

TISZTVISELŐNŐ teljes ellátást külön szobával kap uricsaládnál 2500 lejért. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 7404

Kérjen

Buziási Phönix
ermésszes ásványvizet.
Elsőrendű asztalt és borvít.

Különféle.

FARKASKUTYA találtatott 14-én reg-gel erdélyi vonalban Radnán. Tulajdo-nosa átveheti Conopon, Berárnál. 7409

ELVESZETT szerdán délelőtt Eisele hentestől az autóbusz megállóig terjedő szakaszon egy barna pénztárca okmá-nyokkal. Tekintettel, hogy a megtaláló-ra ériéketlen, kéretik a becsületes meg-találó, hogy jutalom ellenében adja le a Record autóvállalat irodájába. 7411

80. HP. FELSTABIL
comand condensatoros gőzgép, 50, 55, 80 HP. szívógáz, 45, 60 HP. Dieselmoto-rokot kedveso fizetési feltételekkel szállít: FRIEDRICH TESTVÉREK gépgyára Timisoara. 7087

szertett vendéglőben állandóan kiváló hegyváltó be-rok, frissen kőszült etelek kaphatók a legelőszöb árért Abonánsok elfogadjatnak

A Szt. Rókus lábsó már kapható a **Rozsnyai gyógytárban** Ara 80 lej 10 fürdőhöz való adag

Vasutkörnyéki kétszobás lakások átadók.

Bővebbet: Györffy „MURES“ irodájában Arad, Str. Unirel,